Pomurski VESTNIK

MURSKA SOBOTA, 19. SEPT. 1963
Leto XV. — Štev. 37 Cena 20 din

POMURSKI VESTNIK

IZHAJA OD FEBRUARJA 1949 — NAJPREJ KOT TEDNIK »LJUDSKI GLAS«, NATO OD JULIJA 1952 KOT »OBMURSKI TEDNIK«, DO PREIMENOVANJA V SEDANJI NASLOV, KOT GLASILO OKRAJNEGA ODBORA SZDL. OD JANUARJA 1963 IZHAJA LIST KOT TEDENSKO GLASILO OBČINSKIH ODBOROV SZDL SLOVENIJE V POMURJU. LIST IZDAJA ČASOPISNO-ZALOŽNIŠKO PODJETJE »POMURSKI TISK« V MURSKI SOBOTI — DIREKTOR ŠTEFAN ANTALIČ — LIST UREJA UREDNIŠKI ODBOR. ODGOVORNI UREDNIK JOŽE VILD — NASLOV UREDNIŠTVA — MURSKA SOBOTA, KOCLJEVA UL. 2. TELEFON 21-163

EKSKLUZIVNO

Kaj je in kaj ni bil Pomurski sejem

II. Pomurski sejem je za nami. Med 40-tisoč obiskovalci, so si mnogi ustvarili svoje mnenje in vtise o vsem, kar so na razstavnem in zabavnem prostoru srečali, videli, okusili, kupili. Vseh teh mnenj in vtisov ni mogoče spraviti v en koš, preveč različna so si, nekatera morda celo preveč osebna. Pa vendar zapišemo lahko, da je letošnji sejem privabil več obiskovalcev kot lanski, da bo tudi komercialni uspeh večji.

Morda pa vendarle ne bi bilo prav, če ne bi zapisali mnenj tudi tistih, ki so iz Radgone prihajali domov (kamorkoli) zadovoljni in nezadovoljni. Da bi bil prihodnji Pomurski sejem brez nezadovoljnih obiskovalcev, da bi jih bilo po številu manj, omenimo samo nekatere vtise. Berimo jih kot odgovore na vprašanje: »Kaj je bil in kaj ni bil letošnji Pomurski sejem?«

— Na II. Pomurskem sejmu smo pogrešali sodelovanje lendavske komune, iz ljutomerske občine pa je sodeloval le Vinogradniško - živinorejski kombinat. Za uspešno organizacijo sejma v letu 1964 je torej potrebno sodelovanje vseh pomurskih komun.

— Trgovska podjetja na sejem niso prišla z novostmi, zato je potrošnik upravičeno dejal: »Tretji Pomurski sejem (trgovska podjetja) naj potrošniku v prihodnje postrežejo z najnovejšimi izdelki industrije.

— Kupila sem plašč. Lepo je izdelan, iz dobrega blaga in poceni je Škoda, da večji del izdelkov in različnega blaga, kljub napovedim, ni cenejši kot v trgovinah — je dejala neka obiskovalka.

— Obiskovalec sejma se je srečal z izdelki tekstilne industrije, s konfekcijo in pleteninami, pogrešal pa je izdelke industrije tehničnega materijala, gospodinjskih potrebščin itd. Kazalo bi v prihodnje misliti tudi na to.

(Nadaljevanje na 6. strani)

PREMAGANA JE DOSEDANJA OŽINA

Na torkovi plenarni seji Okrajnega sindikalnega sveta Maribor so pod vodstvom predsednika Jožeta Globačnika analizirali letošnje letne konference občinskih sindikalnih vodstev v okraju in pri tem ugotovili, da zaključki in razprave na teh konferencah odsevajo aktivnost sindikatov pri reševanju aktualnih družbenih vprašanj našega gospodarstva in proizvodnje. V mnogočem je bila premagana tudi dosedanja ožina podobnih razprav, saj so na konferencah razpravljali tudi o važnejših vprašanjih komunalne politike in krajevnih skupnosti.

Kritična presoja letnih konferenc pa kaže- da je bilo preveč količinskega obravnavanja in primerjav; razprave so se preveč ustavljale pri stopnji, ki pomeni le retografijo določenega stanja, ne pa tudi analize vzrokov določenih odnosov. Aktualna vprašanja manjših obrtnih in drugih podjetij so bila preskopo obravnavana, dasi je prav v teh delovnih organizacijah najslabše z notranjim redom in delovanjem. Prav tako je bilo malo razprav o delitvi osebnih dohodkov v obrti, gostinstvu in trgovini, čeprav je nagrajevanje v teh gospodarskih dejavnostih dokaj slabo urejeno in zato tudi predstavlja še veliko rezervo. Zapostavljene so bile tudi tercialne dejavnosti, dalje znanstveno-raziskovalno delo v podjetjih itd.

O novih statutih so sicer v splošnem mnogo razpravljali, vendar pa je bilo premalo konkretnih razprav. Razčistiti je potrebno tudi vlogo sindikatov pri sprejemanju statutov, saj to ni izključno njihova naloga, marveč so za njeno izvedbo predvsem družbeno odgovorni. Tudi razprave o izobraževanju delavcev so bile preveč splošne; predvsem bo potrebno bolj forsirati izobraževanje kadrov zunaj gospodarskih organizacij in uveljavljati čvrste programe štipendiranja strokovnih kadrov z dolgoročnejšo perspektivo.

(Nadaljevanje na 6. strani)

Slika zgoraj: posvetovanje slovenskih vinogradnikov v Radgoni (sestavek berite na 4. strani). Slika spodaj: Posvetovanje o razvoju PTT službe v Pomurju. Posvetovanje je bilo v Radencih.

POSVETOVANJE O RAZVOJU PTT SLUŽBE V POMURJU:

Hitreje in boljše

Leta 1961 je bilo v M. Soboti ustanovljeno podjetje za PTT. Od takrat beležimo v Pomurju tudi hitrejši razvoj PTT službe. Kljub nekaterim investicijam in obnovitvenim delom pa je še vedno težav na pretek: telefonska povezava Sobote v pomurskem kot v slovenskem merilu je v obdobju Telstarov in drugih sodobnih tehničnih pripomočkov v svetu, še zmeraj slaba. Nekaj pošt v Pomurju ima še vedno 3 ali 4-kratno tedensko dostavo. Na medkrajevne telefonske pogovore čakamo včasih po nekaj ur. Tako stanje pa ni samo v Pomurju, marveč po vsej severni Sloveniji.

Glede na te težave je bilo pred dnevi v Radencih posebno posvetovanje o nadaljnjem razvoju PTT službe v Pomurju, ki naj bi ga v nekaj letih vključili v širši slovenski, jugoslovanski in mednarodni avtomatski telefonski in telegrafski sistem. Posvetovanja se je udeležil poleg zastopnikov podjetja PTT iz M. Sobote, pomurskih občin, tudi direktor Skupnosti PTT podjetij SRS tov. Jože Gerbec. (Več o stanju in problemih PTT v Pomurju berite na 4. strani.)

S SEJE OBČINSKEGA KOMITEJA ZKS MURSKA SOBOTA

Smeleje uveljavljati nove metode dela

Prejšnji teden, v četrtek, je bila v M. Soboti razširjena seja občinskega komiteja ZKS, ki ji je prisostvoval tudi sekretar okrajnega komiteja tov. Tone Kropušek. Poleg članov komiteja so bili na seji tudi predsedniki vseh aktivov. Komite je razpravljal o delovanju komiteja, njegovih organov in osnovnih organizacij ter analiziral problematiko na kulturno-prosvetnem področju.

V referatu sekretarja komiteja tov. Mira Zupančiča in pa tudi v diskusiji je bilo poudarjeno, da so komunisti v soboški občini v preteklem letu vidno izboljšali oblike in metode svojega delovanja, kar jim je tudi omogočilo, da so lahko močneje uveljavljali svoj vpliv na celotno dogajanje v občini. Ob tem pa jim še tudi ni uspelo, da bi opustili vse slabe oblike in pomanjkljivosti, ki so postale očitne zlasti v poletnih mesecih, ko je posebna komisija okrajnega komiteja analizirala tako delovanje občinskega komiteja kakor tudi več osnovnih organizacij.

Kot ena izmed osnovnih pomanjkljivosti je bilo omenjeno presplošno kritično ocenjevanje dela organizacij in organov v ZK, ki mu je manjkala konkretna kritika dela posameznih tovarišev, zlasti tistih, ki se še ne čutijo odgovorne

(Nadaljevanje na 6. strani)

Radgona se pripravlja na praznik

Izvršni odbor ObO SZDL G. Radgona je na zadnji seji imenoval pripravljalni odbor za proslave občinskega praznika, ki bo v dneh od 6. do 14. oktobra 1963.

Letošnji občinski praznik bodo občani Gornje Radgone slavili v znamenju kulturno-prosvetnih dejavnosti. V programu občinskega praznika je predviden obisk slovenskih književnikov v G. Radgono na dan začetka praznovanja 6. oktobra. Ta dan dopoldne je predviden krajši kulturni program, na katerem bodo sodelovali radgonski gasilski oktet, godba na pihala, mladinski zbor, baletna skupina in recitatorji. Nato si bodo slovenski književniki ogledali Radgono, odkoder bodo odšli v Radence. Od tu bodo v skupinah odpotovali na Janžev dom, Radgono, Žepovce in Črnce, kjer bodo imeli s tamkajšnjimi vaščani razgovore, posamezni književniki pa jim bodo prebrali tudi nekaj svojih krajših literarnih sestavkov. Zvečer se bodo vrnili v Radence, kjer bo razgovor o slovenski književnosti s predstavniki kulturno-prosvetnih, družbeno-političnih in gospodarskih organizacij.

(Nadaljevanje na 6. strani)

Izjava direktorja Skupnosti PTT podjetij SRS

POMURJE ČIMPREJ popolnoma avtomatizirati

— Izgledi za izboljšanje PTT prometa, predvsem pa telefonskega prometa v severni Sloveniji so v bližnji perspektivi dobri — je dejal tov. Gerbec. Že s tem, ko bo Ljubljana povezana z Zagrebom, Beogradom in ostalimi večjimi kraji v republiki s koaksialnim kablom domače proizvodnje z 1200 možnimi pogovori hkrati ter z vstavljanjem v pogon tranzitne avtomatske centrale v Ljubljani, bo naša republika avtomatsko in polavtomatsko povezana z vso Jugoslavijo.

Prihodnje leto bo nujno položiti kabel med Mariborom, Kidričevim, Ptujem, Ormožem, Ljutomerom in Mursko Soboto. S tem bo tudi ta del naše republike vključen v jugoslovansko telefonsko magistralo. Prav posebej pa je važen današnji razgovor — je poudaril tov. Gerbec — saj so predstavniki pomurskih občinskih skupščin sklenili, da v čim krajšem času avtomatizirajo Radgono, Sl. Radence in Lendavo. Dokončna avtomatizacija Pomurja in medkrajevna povezava glavne centrale v Murski Soboti s tranzitno centralo v Ljubljani, pomeni jamstvo za dobre telefonske zveze z vso Slovenijo. Predvideno je, da bi se izvedla izgradnja telefonske povezave med Mariborom in Mursko Soboto s sredstvi splošnega investicijskega sklada in ob soudeležbi zainteresiranih podjetij kot so PTT, ELES, RTV, železnice itd. Prihodnje leto bo rešeno za severno Slovenijo tudi vprašanje avtomatske telegrafije: Murska Sobota bo dobila avtomatsko telegrafsko centralo, ki bo služila celotnemu Pomurju — je ob koncu svoje izjave dejal tov. Gerbec.

Jože Gerbec

PRED VPISOVANJEM POSOJILA ZA IZGRADNJO NOVEGA SKOPJA

PRISPEVEK POMURJA: 132 MILIJONOV

Kakor je znano, je Zvezni izvršni svet razpisal posojilo za izgradnjo Skopja, porušenega po julijskem katastrofalnem potresu. Organizirana akcija za vpisovanje namenskega posojila se bo pričela kmalu.

Po informacijah, ki smo jih dobili, naj bi v mariborskem okraju po prvih izračunih zbrali z neposrednim prispevanjem prebivalstva in prispevki delovnih organizacij iz ustreznih skladov okrog 1 milijarda 180 milijonov din, kar predstavlja 23-odstotni delež v SR Sloveniji. Tako bi s vpisom posojila neposredno zbrali od prebivalstva okrog 740 milijonov, iz skladov delovnih organizacij pa okrog 440 milijonov din.

V grobih postavkah je tudi znan že prispevek, ki naj bi ga dale pomurske občine. Ta naj bi znašal okrog 132 milijonov din. Za soboško občino predvidevajo, naj bi zbrala neposredno od prebivalstva in skladov delovnih organizacij okrog 63 milijonov din, radgonska 24 milijonov, lendavska 23 milijonov in ljutomerska 22 milijonov din.

Akcijo zbiranja sredstev za porušeno Skopje s vpisovanjem namenskega posojila bodo usmerjali posebni odbori pri okrajnih in občinskih vodstvih SZDL. Na podeželju bodo vpisna mesta za namensko posojilo Skopju na sedežih krajevnih organizacij SZDL, za zaposlene v družbenem gospodarstvu in družbenih službah pa v delovnih organizacijah. Na vseh vpisnih mestih bodo akcijo za vpisovanje posojila vodili posebni politični aktivi, posebne komisije finančnih uslužbencev pa bodo skrbele za tehnično izvedbo vpisne akcije.

Ob zaključku vrtca in začetku šole

Vrtec na Janževem vrhu pri Radgoni, po svojem delu in uspehih znan celo v republiškem merilu, ima lepo navado, da vsako leto v začetku septembra ob zaključku dela v vrtcu, ko se prične šola, na posebnem roditeljskem sestanku prikaže staršem uspehe z odlično aranžirano razstavo izdelkov cicibanov in dobro pripravljeno pestro kulturno prireditvijo. Cicibane, ki se ob tej priložnosti poslovijo od vrtca (letos jih gre 9 v šolo), obdarijo s šolskimi potrebščinami. Po končani proslavi posedejo za mizo ter se ob čaju in pecivu z vzgojitelji pogovorijo o težavah in problemih, ki zadevajo oboje.

Tako je ujel naš reporter nekaj pionirk pred šolo v Rogašovcih. Še malo in zazvonil bo zvonec...

OB ROBU

„Svet ob Muri“

Tako »Večer« kakor Radio Murska Sobota sta prinesla vesti svojih dopisnikov, da bo v kratkem začela izhajati revija Svet ob Muri. Tudi po soboških izložbenih oknih so se pojavili plakati — mimogrede: zelo neokusni! — s to senzacionalno vestjo in hkrati s pozivom na naročilo, ki ga izdajatelj sprejema do 1. oktobra. »Naročite se lahko z dopisnico, nanjo napišite svoj naslov in naš naslov«, pozivajo izdajatelji in navajajo svoj naslov »Svet ob Muri«, M. Sobota. Tudi trafike sprejemajo naročila. Slišati je, da hočejo izdajatelji izdajati revijo v 10 tisoč izvodih na 64 straneh. Tak je skop oris »najpomembnejšega« dogodka našega kulturnega življenja prav v začetku nove sezone.

Lahko bi pozdravili tako prizadevnost desetih soboških srednješolcev, ki se zanimajo za literaturo in so se že ali pa se še bodo odločili, da se v življenju posvetijo pisanju in so zato v nedeljo ustanovili klub mladih literatov. Res, za vse, ki jim je bila pri srcu revija Svet ob Muri, čeprav tudi niso bili zadovoljni z njeno vsebinsko koncepcijo, bi bila to nadvse razveseljiva vest, če... če vse skupaj ne bi bilo tako neresno, nepremišljeno in zaletavo, da je človeku kar žal, da se mora taka vnema razbliniti prav sama ob sebi. Menim, da bi organizatorjem te akcije morale vsaj nekatere stvari biti jasne in sicer:

1. Deset srednješolcev, ki se zanimajo za literaturo na žalost še ne more ustanoviti revije. Ob tem nam tudi ni znano, kdo so ti literati, niti nam niso znana njihova dela. Drugače žal ne moremo imeti zaupanja v kvaliteto revije.

2. Revije pod naslovom »Svet ob Muri« ne morejo izdajati, ker je revijo s takim naslovom izdajala Pomurska založba in ima zato glede naslova avtorsko pravico. Poleg tega ni mogoče komurkoli dovoliti, da bi pod tem naslovom izdajal revijo, ker bi s tem že na zunaj povedal, da je to nadaljevanje prejšnje revije. Glede revije »Svet ob Muri« si pa moramo biti na jasnem, da je kljub svojim pomanjkljivostim, o katerih je že bilo napisano, le nekaj predstavljala in da ni znana samo v Pomurju ali Sloveniji, temveč daleč preko meja, da jo omenjajo zaradi nekaterih razprav tudi v skandinavskih deželah. Zato ni mogoče enostavno komurkoli dovoliti, da si pod tem naslovom omisli kar koli.

To je samo nekaj stvari. Žal ni mogoče tudi mimo nekaterih drugih, ki kar izzivajo polemiko. Klub, ki misli izdajati revijo, ima v načrtu tudi prirejanje literarnih večerov za »izbrano javnost«. Kdo je ta javnost, rajši ne govorimo, ker je to obrabljen termin, ki v sodobno življenje več ne sodi. Ob toliki prenapetosti se lahko zgodi, da bodo to izbrano javnost predstavljali člani kluba sami.

Ne mislim jemati mladim literatom volje in poguma, ne, toda zdi se mi potrebno jih opozoriti, da na račun kulture in njenega širjenja ni mogoče vsega počenjati, najmanj pa si domišljati, da je tisti, ki se zanima za literaturo, že tudi literat! Prevelika vnema, ki ne sloni na realnosti, nima nobenega uspeha, ker se ob prvih težavah že razblini. Kako nezreli so obeti, pa naj ilustriramo s tem: organizatorji obljubljajo prvo številko za začetek oktobra. Ne vedo pa tega, da za takšen obseg in naklado nobena tiskarna ne bo mogla izpolniti naročila prej kot po najmanj dveh mesecih od tistega dne, ko bi izročili vse rokopise. Za tolikšen obseg bi samo tisk stal najmanj milijon dinarjev itd. Realno bi bilo takole: če bi hoteli, da bi prva številka revije izšla oktobra prihodnjega leta, bi se na to že morali danes pošteno pripravljati! Tako pa to izgleda v stvarnih pogojih, ne pa kot si ta skupina literatov misli, da se neko nedeljo zmenijo glede revije in ta že kot golobček čez štirinajst dni zleti v beli svet!

Štefan Balažic

VELIKE PRIPRAVE NA JESENSKO SETEV

V teh dneh odbori krajevnih organizacij SZDL v soboški občini razpravljajo o pripravah na jesensko setev in nekaterih drugih problemih kmetijstva. Iz poročil predstavnikov kmetijskih zadrug je razvidno, da imajo na zalogah dovolj umetnih gnojil, kakor tudi dobrih semen. Težave pri sklepanju kooperacijskih pogodb pa se pojavljajo zaradi slabe letine, ker se zaradi tega kmetovalci s previdnostjo lotevajo sejanja intenzivnih sort pšenice, ki zahtevajo tudi precejšnje proizvodne stroške.

Pri GRADU ugotavljajo, da bodo z dobro akcijo in razgovori, ki jih bodo imeli po vseh vaseh, izpolnili plan, ki predvideva, da bi s kooperacijo zajeli tri četrtine vseh površin, namenjenih za jesensko setev. Močneje bodo tudi kontrolirali izvajanje odloka o agrotehničnih ukrepih, kar pa ne bo problem, ker že večina kmetovalcev uporablja predpisane količine umetnih gnojil in ostale ukrepe. V zadnjem času se je tudi močno povečalo povpraševanje po semenih in to tudi pri tistih kmetovalcih, ki letos niso obvezni sejati nova semena.

V ROGAŠOVCIH so imeli zaradi priprav na jesensko setev že več posvetovanj in sicer o strokovni službi in strojnih uslugah. Ugotavljali so, da so traktorske usluge drage in to zaradi slabe organizacije dela s stroji kakor tudi nestrokovnega ravnanja z njimi, zaradi česar prihaja do dragih popravil. Sklenili so, da bodo do nedelje imeli po vseh vaseh posvetovanja, na eni prihodnjih sej pa bo odbor kraje vne organizacije SZDL razpravljal o problematiki kmetijske zadruge.

V MAČKOVCIH so v razpravah posebno omenjali ocenjevanje letošnje elementarne nezgode. Očitali so zavarovalnici, da je bila pri ocenjevanju pristranska, poleg tega pa še do zdaj nizko ocenjena škoda ni bila povrnjena. To je povzročilo precejšnje probleme pri sklepanju kooperacijskih pogodb. Zato bodo o jesenski setvi razpravljali še po vseh vaseh na množičnih sestankih.

V BOGOJINI so ugotavljali, da je letošnji plan kmetijske zadruge glede kooperacije za dvakrat večji od lanskega in da bo zato potrebna večja akcija, posebno še zaradi slabe letine, ki močno vpliva na sklepanje pogodb. Razprave na sestankih bo pripravila sekcija za kmetijstvo s pomočjo strokovne službe pri kmetijski zadrugi.

Strojna lopa KZ Puconci

V BREZOVCIH so omenjali, da so strojne usluge kmetijske zadruge mnogo dražje od tistih, ki jih opravlja kmetijsko gospodarstvo Rakičan. V zvezi s tem so opozarjali na več problemov, kot slabo vzdrževanje strojev, pomanjkanje nekaterih traktorskih priključkov in tudi nagrajevanje traktoristov, ki bi moralo biti v skladu s čuvanjem strojev. Na sestanku so tudi razpravljali o krajevnem samoprispevku za izgradnjo trgovskega lokala in nakupu zemljišča za razširitev pokopališča.

V MELINCIH so ugotavljali, da bo letos potrebno posebej paziti, kje se bo katera sorta sejala z ozirom na zemljo, na kar so jih opozorile izkušnje pri lanski setvi. Potem so tudi sklenili, da bo potrebno popraviti vaške poti in pospešiti dograditev vaškega doma, ki sedaj zaradi pomanjkanja gradbenega materiala počasi napreduje.

Plenum SZDL Gornja Radgona

ObO SZDL Gornja Radgona je na zadnji razširjeni seji razpravljal o problemih jesenske setve in ugotovil, da priprave na jesensko setev potekajo v radgonski občini v redu. Kmetijska zadruga Radgona ima za letos predvidenih 1495 ha površin za žitarice, v ta namen pa bodo porabili 1050 ton umetnih gnojil in 110 ton semen. Tudi Kmetijski kombinat Radgona ima dovolj semen in sicer iz lastne proizvodnje, prav tako pa tudi umetnih gnojil. ObO SZDL je menil, da je potrebno jesenski setvi letos pristopiti z vso resnostjo, zato naj bi se sestanki po vaseh, ki jih imajo kmetijski strokovnjaki s kmetovalci, še nadaljevali, da bi bili kmetovalci čim bolj seznanjeni z letošnjo akcijo za jesensko setev.

ObO SZDL je na zadnji seji tudi razpravljal o ekonomični izkoriščenosti strojnega parka, kritizirali pa so previsoke cene semenske pšenice. Zavzeli pa so se za predlog, da naj bi pri poslovnih enotah KZ ustanovili področne zadružne svete z namenom, da bi KZ čim bolj približali kmetovalcem. Ob koncu seje je ObO SZDL Radgona sprejel tudi osnutek programa dela ObO SZDL za naslednje mesece tega leta. Priporočal je tudi, naj bi vsi delovni ljudje radgonske občine sodelovali pri vpisu ljudskega posojila za gradnjo novega Skopja.

-r-

Poslovila se je

KRISTINA VERTOT

V začetku tega meseca so se komunisti v Tovarni perila in pletenin »Mura« poslovili od enega izmed svojih najaktivnejših članov, tov. Kristine Vertot, ki je po sedmih letih zapustila delovni kolektiv in odšla na novo delovno mesto v Mariboru.

Tov. Vertotova je bila ena izmed delavk, ki so z aktivnim delom v političnih organizacijah in organih samoupravljanja ogromno prispevale za gospodarski razvoj podjetja in k delovnim uspehom celotnega kolektiva. Bila je predsednik delavskega sveta, sekretar osnoven organizacije ZK in član drugih forumov.

Ko sem jo povprašal, kako se počuti na novem delovnem mestu in kako ji je bilo, ko je po tolikih letih zapustila kolektiv v »Muri«, je dejala, da se je prav težko privadila na to spremembo, vendar da drugače ni moglo biti.

-n

Predsedniki občinskih skupščin

O PERSPEKTIVNEM PLANU

JANEZ LANŠČAK

PREDSEDNIK OBČINSKE SKUPŠČINE M. SOBOTE

Spremenila se bo gospodarska struktura

ALI DELUJE PRI OBČINSKI SKUPŠČINI KAK POSEBEN ORGAN ZA PRIPRAVO SEDEMLETNEGA PLANA IN KAJ JE BILO STORJENO DOSLEJ?

Pri občinski skupščini dela na sestavljanju sedemletnega plana posebna komisija. Poklicala je že vse organizacije, da ji pošljejo potrebne podatke. Sedaj že dela na zbiranju podatkov za sestavo družbenega plana za leto 1964. To bo končano še letos. Temu delu je trenutno dan tudi največji poudarek. Vzporedno s tem pa se zbirajo podatki za sestavo sedemletnega plana. **Zato so pa** od delovnih organizacij zaprošeni podatki o njihovi perspektivi. Tudi podjetja sama razmišljajo o svoji orientaciji, planirajo razvoj, sredstva, kadre in proučujejo tržišče.

ALI LAHKO V PRIHODNJIH SEDMIH LETIH PRIČAKUJEMO BISTVENO SPREMEMBO STRUKTURE GOSPODARSTVA IN SOCIALNEGA SESTAVA PREBIVALSTVA?

Gospodarska struktura v naši občini je pretežno kmetijska. Zato bo potrebno dati poseben poudarek razvoju kmetijstva. Nujno bo povečati poljedelsko proizvodnjo na obstoječih površinah, zaradi strukture lastništva pa je še

(Nadaljevanje na 8. strani)

FRANC RAJNAR,

PREDSEDNIK OBČINSKE SKUPŠČINE LJUTOMER:

Krepitev proizvodnje in poudarek na negospodarskih investicijah

O sedemletnem perspektivnem planu je še težko povedati kaj več konkretnega, saj šele zbiramo potrebne pokazatelje za sestavo plana. Tudi obširnejših razprav o planu doslej še ni bilo, pač pa smo razpravljali o pripravah plana z načelniki pri občinski skupščini.

Jasno je predvsem to, da bomo morali razpravljati naše gospodarstvo z enakim tempom kot doslej, nekatere panoge pa se bodo morale razvijati še hitreje. Če se bo gibala vrednost proizvodnje koncem letošnjega leta okrog 7 milijard dinarjev, naj bi znašala ta koncem leta 1970, to je ob koncu sedemletnega plana, okrog 12 milijard dinarjev. Narodni dohodek bi znašal ob tej novoustvarjeni vrednosti okrog 4 milijarde 100 milijonov dinarjev, tako da bi bil na posameznega prebivalca občine 230 tisoč dinarjev, medtem ko znaša narodni dohodek na prebivalca sedaj le 160 tisoč dinarjev. Zdi se mi, da smo postavili vsestranski proizvodnji v naši občini čvrste temelje in da se bo brez dvoma razvijala naprej.

Rad bi povedal, da nas čaka v prihodnosti precej negospodarskih investicij, če jih lahko tako imenujem. V naši komuni so glavni problemi ceste. Tako bomo morali že v najkrajšem času povezati Ljutomer z Ormožem, M. Soboto in Radgono. Nadaljnja naloga v pogledu negospodarskih investicij so stanovanja za učitelje na Razkrižju, v Cezanjevcih in v Bučkovcih. V Ljutomeru je že dalj časa problem za dobro pitno vodo, pa tudi količinsko je vode premalo za oskrbo prebivalstva v mestu.

Mnenja sem, da bodo nova ustava in pozitivni predpisi prinesli precej pozitivnih sprememb v naše življenje in da bomo morali vložiti precej truda, če hočemo uresničiti postavljeni plan.

MARIJA LEVAR,

PREDSEDNIK OBČINSKE SKUPŠČINE G. RADGONA

Kmetijstvo v ospredju

Z ozirom na agrarno področje, ki je značilno za našo komuno, bo v 7-letnem perspektivne planu razvoja kmetijstva dan poseben poudarek. Potrebno bo v prihodnjih letih usmeriti prizadevanja za povečanje obdelovalnih površin v družbenem sektorju. Že v prvi polovici prihodnjega leta bodo površine družbenega sektorja predstavljale 40 odst. vseh obdelovalnih površin v občini. Prav tako predvidevamo v naslednjih sedmih letih večje investicije v sadjarstvu, živinoreji in v vinogradništvu.

Pričakujemo lahko tudi porast industrijske proizvodnje. Močno se bo razvijalo podjetje »Elrad«, predvidevamo nadaljnji razvoj Gradb. podjetja, dograditev in modernizacijo Opekarne.

Trgovina in gostinstvo se bosta v perspektivnem razvoju morali prilagoditi potrebam razvoja v kmetijstvu in industriji na eni in čedalje hitrejšemu razvoju turizma na drugi strani.

Z podružabljenjem obdelovalnih površin in dvigom proizvodnje se bo menjal tudi socialni sestav prebivalstva v občini ter struktura gospodarstva. V 7-letnem planu je potrebno predvideti dvig življenjskega standarda tako, da se bo vsaj približal republiškemu povprečju. Perspektivni razvoj v naslednjem obdobju mora zagotoviti tudi večja sredstva, ki so potrebna za reševanje nekaterih perečih problemov na področju šolstva in zdravstva v občini. Jasno je, da bo dvig produktivnosti ena največjih nalog, ki jo bodo občani morali opraviti, če hočemo, da bodo predvidevanja 7-letnega persketivnega razvoja uresničena.

FRANJO ZORKO

DIREKTOR OKRAJNEGA ZAVODA ZA PLANIRANJE

Planirati moramo skrbno

Naš sodelavec je obiskal tov. Franja Zorka, direktorja Zavoda za plan pri Okrajni skupščini Maribor ter se razgovarjal o sestavljanju 7-letnega plana in problemih, ki se pojavljajo pri tem.

»Našim občinskim skupščinam sploh primanjkuje dobrih planerjev,« je v razgovoru dejal tov. Zorko. »Na splošno izobraževanju teh kadrov posvečamo premalo pozornosti, potem pa še niti nimajo potrebne podpore, kar vse ovira sestavljanje realnih planov. Zgodilo se je, da so v eni naših občin trikrat menjali ljudi na delovnem mestu planerja, zato se ne moremo čuditi, da sestavljanje planov ne gre tako, kot bi bilo potrebno.«

Nadalje je tov. Zorko opozoril, da se v raznih občinah pojavljajo isti predlogi za nove investicije. Vsaka občina bi rada gradila neke tovarne, ne oziraje se na to, če bi taka podjetja imela tudi vse možnosti za uspešno delovanje. »Pri investiranju je potrebno paziti, ne samo zaradi tega, ker je to obremenitev za družbo, temveč tudi zaradi tistega kolektiva, ki bo neko podjetje upravljal. Zagotoviti mu moramo že s samim izborom investicije tudi uspešno delo. Občina tudi ne predstavlja gospodarsko zaključene celote. V neki meri jo lahko predstavlja šele gospodarstvo celotnega okraja. Zato je planiranje izredno odgovorno in zahteva ogromno proučevanj, katerih izsledke pa je potrebno upoštevati. Imamo več primerov nerentabilnih investicij, ki samo obremenjujejo naš razvoj, ne pa da bi nam omogočale hitrejšega, kot smo pričakovali. V planih pomurskih občin se mi zdi, bo moralo dobiti kmetijstvo največji poudarek, na tej osnovi pa tudi predelovalna industrija. Nekatere stvari bodo morale pomurske občine posebej proučiti, ker namesto prevelikega števila delovne sile prihaja sedaj že do pomanjkanja v nekaterih primerih. Zdi se mi, da pa kot sem že prej dejal, občinam primanjkuje kadrov, ki bi vse to proučili in potem tudi poiskali, kje so najboljše možnosti za nadaljnji razvoj.«

Ob jesenski setvi v radgonski občini

V zvezi z bližajočo se jesensko setvijo smo naprosili inž. Lojzeta Vogrinčiča s Kmetijskega kombinata Radgona, da nam pove kakšne so letošnje priprave na jesensko setev z ozirom na lanske slabe izkušnje dolge in ostre zime, kako je z umetnimi gnojili in z visokorodnimi sortami pšenice. Inž. Lojze Vogrinčič je na naša vprašanja odgovoril naslednje:

Če bomo jesensko setev kvalitetno opravili pri upoštevanju zgornjih ugotovitev, bo tudi ob hudi zimi pridelek zasiguran. Na setev smo se letos bolje pripravili v naši občini, kot lani. Vsa potrebna semena in gnojila so že preskrbljena. Semen je dovolj vrst. Tudi gnojila so pripravljena in jih tudi zasebni proizvajalci lahko dobijo v dovoljni meri. Če hočemo pridelek dvigniti, bo treba dosledno izvajati odlok o agrominimumu.

Po izkušnjah, ki jih imamo pri visokorodnih sortah pšenic, moramo del gnojil potrositi pred oranjem in del po oranju. Na težjih tleh tretjino doze pred oranjem, dve tretjini pa po oranju. Na lažjih tleh pa polovico pred oranjem in polovico po oranju. Povprečna doza bi naj bila 700 kg nitrofoskala pravilnega razmerja, ki se naj v celoti potrosi v jeseni pred setvijo. Visokorodne sorte pšenic dajo dober pridelek, če je sklop dober — vsaj nad 400 rastlin na kv. meter, to pa lahko dosežemo, če sejemo dobro kaljiva semena (nad 90 odst.) najmanj 220 kg na ha. Količino semena je treba za vsak primer posebej preračunati pri upoštevanju absolutne teže, čistoče, kalivosti in zaželjenega števila bilk na kv. m. Moramo pa vedno vzeti še nekaj rezerve, ker nekaj rastlin po vsaki vzkalitvi še propade. Vse posevke pa je treba pravilno oskrbovati, če hočemo, da ohranimo zaželjeni sklop in da dobimo dober pridelek.«

Zaradi minule dolge in hude zime je v radgonski občini bilo treba preorati veliko ozimnih posevkov. Prav posebej še to velja za predele v Apaški dolini. Snežna plesen, ki se je močno razvila na bujnih posevkih, je nekatere posevke v celoti uničila, druge pa močno razredčila. Škoda, ki je tu nastala, ni bila v celoti ocenjena, lahko pa rečemo, da je je bilo za več sto milijonov dinarjev.

Zapažanja, ki smo jih imeli s poseledicami hude in dolge zime, nam morajo služiti kot dobre izkušnje v bodoče. Še prav posebej pa moramo izkušnje upoštevati v prihodnji jesenski setvi. Na tem mestu bi opisal nekaj zaključkov, ki sem jih sam ustvaril. Skoraj v celoti je snežna plesen uničila posevke, ki so bili že v jeseni bujno razviti. Najboljše so prestali zimo posevki, to velja zlasti za pšenico, ki so bili sejani v drugi polovici oktobra, ker se niso pred zimo bujno razvili in jih je snežna plesen manj napadla. Bolj so prizadeti posevki na lažjih kot na težjih zemljah.

Glede vrst, ki so pri nas razširjenje, je najboljše prenesla hudo zimo francoska sorta Etoile de choisy. Od italijanskih sort pa Leonardo, slabše San pastore, medtem ko je Fuone v celoti propadla. Najboljše od vseh pa je zimo prestala ruska sorta Bezostaja I, ki je zelo neizenačena. Zelo važni so bili ukrepi takoj spomladi. Tiste pšenice, ki so dobile močnejšo dozo dušika takoj ko je sneg skopnel, so lepo razrasle in so dale lep pridelek.

Močneje so prizadeti posevki, ki so bili ročno sejani kot oni, sejani s strojem. To pa je razumljivo, ker niso vsa zrna prišla enako globoko v tla in niso imela enakih pogojev rasti.

Iz tega lahko povzamemo, da je za naše razmere optimalni čas setve od 10. do 25. oktobra. Najboljše se obnesejo od razširjenih sort Etoile de Choisy, nato Leonardo in na tretje mesto lahko postavimo San pastore. Na, težjih tleh je priporočati setev nekoliko prej kot na lažjih tleh.

Za rž in ječmen pa bo treba iskati sorte, ki bodo bolj odporne proti snežni plesni, kot pa so sorte, ki so pri nas razširjene.

DRUŽABNO ŽIVLJENJE MLADIH

Sekretariat ObK ZMS v M. Soboti je včeraj na svoji seji razpravljal o družabnem življenju mladih v mestu. Ugotovili so, da v Murski Soboti primanjkuje potrebnih prostorov, kjer naj bi mladina koristno prebila svoj prosti čas, prav tako pa doslej niti vodstva ZMS, niti kdo drug, ni pristopil k načrtnemu reševanju tega problema iz življenja mladih. Sklenili so, da bodo skupaj z vsemi zainteresiranimi faktorji proučili pogoje, možnosti in oblike družbenega življenja mladine ter podvzeli prve korake k uresničevanju nalog, ki jih celotna družba pri tem ima.

VRSTA AKTUALNIH NALOG

Izvršni odbor ObOSZDL G. Radgona je pred kratkim razpravljal o osnutku programa dela ObOSZDL do konca leta. Zaradi pomembnosti aktualnih gospodarsko-političnih nalog, ki so pred družbeno-političnimi organizacijami v občini, bo potrebno v prihodnjih mesecih posvetiti posebno pozornost uveljavljanju nove občinske skupščine in njenih samoupravnih organov, predvsem glede sestave novega občinskega statuta, statutov krajevnih skupnosti in delovnih organizacij. V ta namen naj bi sklicevali posebna posvetovanja o posameznih problemih po skupinah oziroma po dejavnostih. Med važnimi nalogami v osnutku novega programa je tudi analiza problematike delitve dohodka v delovnih organizacijah, njen vpliv na produktivnost dela, uveljavljanje samoupravnega mehanizma in problemi v zvezi s prehodom na 42-urni delovni teden. Izvršni odbor je v programu dela tudi predvidel analizo delovanja javne uprave s posebnim poudarkom na njeno vlogo kot servis občinske skupščine in njenih organov ter odnos javne uprave do državljanov. Vso skrb pa naj bi organizacija Socialistične zveze imela tudi pri pravočasni in kakovostni izdelavi osnutka 7-letnega perspektivnega plana občine, ki naj bi bil tudi temeljito obdelan na zborih občanov in v kolektivih delovnih organizacij.

Prepočasi k 42-urnemu tedniku

O prehodu na 42-urni delovni teden drugod živahno razpravljajo člani delovnih kolektivov, nekako so tudi že začrtane poti, kako bomo napravili ta važen prehod, ponekod so tudi že sestavili predloge, drugod so zopet obstali pred velikimi problemi itd. Če bi v lučj teh prizadevanj pogledali naše delovne kolektive v vseh štirih občinah, bi ugotovili, da so začuda zelo mirni in skoraj brezbrižni. Čeprav je znano, da bo 42-urni delovni teden uveljavljen, čeprav je znano, da ta prehod ne bo tako enostaven, da bo zahteval precej resnega dela, pa vseeno lahko ugotavljamo, da to vodilnih kadrov v delovnih organizacijah niti družbenih organizacij mnogo ne prizadeva. Edina resna izjema je Tovarna perila in pletenin »Mura«, kjer so že izdelali obračune, kakšen bi bil fizični obseg proizvodnje in kako bi se to odražalo na dohodku. Tudi v slatinskem podjetju so bile dane sugestije za izdelavo potrebnih izračunov.

Ta nezainteresiranost za proučevanje vprašanj in problemov, ki se bodo pojavljali ob skrajšanju delovnega časa bo lahko izredno škodljiva. Posluževati se samo nekega administrativnega skrajšanja delovnega časa ni mogoče, ker bi ob sedanjem sistemu delitve dohodkov to pomenilo znižati osebne dohodke, zmanjšanje fizičnega obsega proizvodnje in s tem tudi njene vrednosti. Problem torej ni tako enostaven: ob skrajšanju delovnega časa je potrebno zagotoviti povišanje osebnih dohodkov in povečanje obsega proizvodnje. Že sedaj pa kažejo pokazatelji, da so se osebni dohodki nesorazmerno povečevali v primerjavi s povečevanjem skladov. Da to ni realno gospodarsko povečanje, je več kot očitno.

Če se ob skrajšanju delovnega časa pojavlja kot nujnost tudi zmanjšanje obsega proizvodnje in dohodkov, potem je očitno, v kateri smeri bi morali usmeriti naša prizadevanja. Že mnogokrat je bilo ugotovljeno, da sta tehnološki postopek in organizacija dela v mnogih naših gospodarskih organizacijah še dokaj neraziskana in da je tudi premalo prizadevanj te stvari proučiti. Zato ni daleč od resnice trditev, da so prav zaradi premajhnega interesa za proučevanje teh problemov tudi priprave na skrajšanje delovnega časa počasne. Mnogo več bi morale v pospeševanju tega razvoja storiti tudi politične in druge organizacije in ne bi smele le čakati pobud od upravnih vodstev.

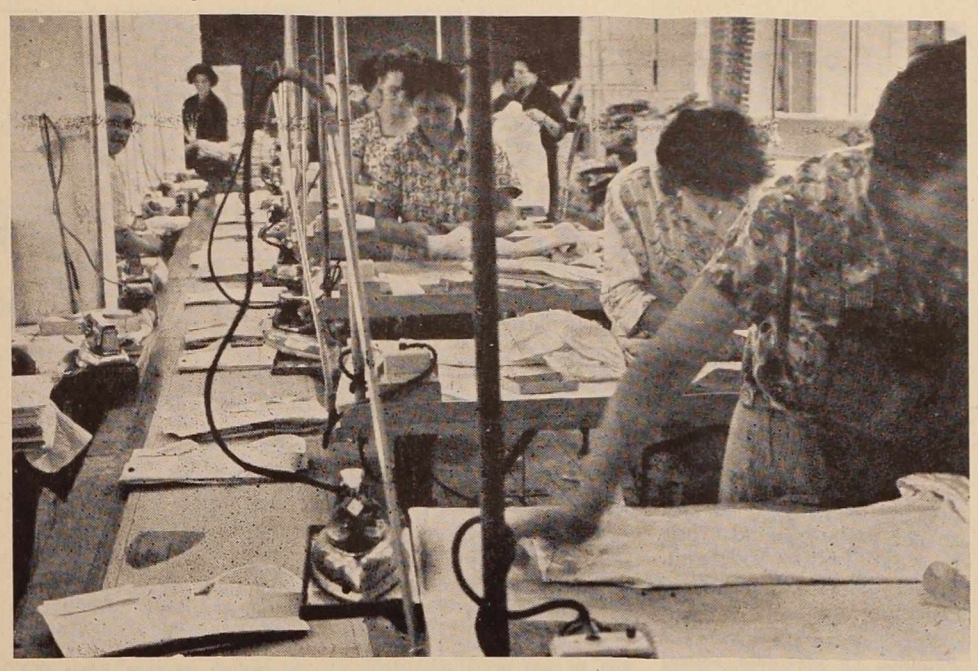

V obratu lahke konfekcije tovarne »Mura«

AKTUALNO V »MURI«, TOVARNI PERILA, PLETENIN IN KONFEKCIJE:

Storilnost - stanovanja - denar

Tovarna perila, pletenin in konfekcije »Mura« je brez dvoma največja delovna organizacija v Pomurju. 1267 članov delovnega kolektiva se v dveh izmenah dnevno srečuje pred vhodom v tovarniške obrate. V velikih in svetlih dvoranah nenehno brnijo šivalni stroji, v skladiščih pripravljajo nove pošiljke za kupce v Jugoslaviji, v Sovjetski zvezi, Švedski, Norveški in Zahodni Nemčiji. Neprestano prihajajo nova naročila, zahteve po novih izdelkih, potrebe tržišča se menjajo. Delovni kolektiv se neprenehno bojuje in zmaguje v borbi z željami potrošnikov. »Mura« se uveljavlja doma in na tujem. Solidno komercialno poslovanje in kvailteta izdelkov so porok za ugled, ki se vse bolj širi in veča. Delovni kolektiv si prizadeva in uspehi ne izostajajo.

NAJVEČJI USPEH: REKONSTRUKCIJA OBRATA PERILA

Pred leti je imela »Mura« pretesno »obleko«. Danes ni več tako. »Obleka« je nova, obnovljena in prostorna. Stare delovne hale so zamenjale nove, prostorne in svetle. Montirani so novi stroji, boljši in hitrejši. Ustvarjeni so pogoji za moderno proizvodnjo. Že več kot leto dni proizvajalci ustvarjajo več in lažje. Ogromno sredstev je delovni kolektiv vložil v rekonstrukcijo. V ta uspeh so v »Muri« najbolj ponosni. Sedaj razmišljajo o novih vlaganjih, kupili bodo še nekatere nove stroje in zamenjali še preostale, ki tečejo že okrog 30 let. Ko odplačajo posojila, se bo »Mura« spet širila. »Mura« izpred nekaj let, se danes ne bi mogla tako uspešno uveljavljati na domačem in tujem tržišču. Izvršena rekonstrukcija in moderni obrat težke konfekcije pa dajeta vse možnosti za razvoj in uspehe na tržišču.

NAJVAŽNEJŠA NALOGA — DVIG STORILNOSTI

Z rekonstrukcijo so ustvarjeni pogoji za dvig storilnosti. Uspehi so se že pokazali. Brigade, ki jih sestavljajo proizvajalke in proizvajalci, ki že več let delajo v tovarni, so dosegle stopnjo produktivnosti enako ameriški. Toda brigade, ki so sestavljene iz mladih delavk in delavcev, postavljenih norm ne dosegajo. Lani je 34 odstotkov vseh zaposlenih doseglo norme z manj kot 90 odst. Stanje se letos ni v bistvu nič izboljšalo. Zakaj? Mladim manjka izurjenost, nekateri si premalo prizadevajo na delovnem mestu. Morda pa je odgovor treba iskati tudi v vprašanju: »Ali je mladi delavec sposoben dosegati norme, če se delo, ki ga opravlja v enem mesecu tudi večkrat menja?« Nedoseganje norm ima posledice — osebni prejemki mladih delavcev se gibljejo okrog 16 tisoč dinarjev. Morda to vpliva tudi na precejšnjo fluktuacijo delovne sile (mlade). Dodati je potrebno, — da nekateri mladi proizvajalci norme dosegajo. Za dvig storilnosti bi kazalo poleg subjektivnih napak, te bodo morali odpraviti proizvajalci, smeleje iskati objektivnih vzrokov. Tudi izpopolnjevanje organizacije dela, proučevanje gibov, vključitev strokovnega in tehničnega kadra v proučevanje vzrokov, dajanje nasvetov mladim proizvajalcem itd., so faktorji, ki bodo vplivali na porast storilnosti. Dvig produktivnosti je torej vprašanje, katerega bo moral z veliko prizadevnostjo reševati posamezni proizvajalec, organi upravljanja, subjektivne sile v tovarni, posebne službe, tehnični kader in ob tem ne pozabiti na razvijanje delovne zavesti pri proizvajalcih.

STANOVANJA IN ŠE ENKRAT — STANOVANJA

»Mura« ima 14 stanovanj, potrebovala bi jih še deset in večkrat toliko. Tovarna je sklenila pogodbo za odkup 47 stanovanj. Za to bi potrebovala 112,5 milijonov dinarjev. S posojilom, ki ga je odobril »Muri« občinski stanovanjski sklad, je zagotovljenih 50 odst. sredstev. 10 odst. sredstev se bo nabralo z lastno udeležbo interesentov za stanovanja. Kje vzeti preostala sredstva? »Mura« potrebuje kredit, odplačala bi ga v štirih ali petih letih. Bo kolektiv dobil sredstva. Potrebuje jih in nekje bi jih morali najti. »Mura« je v manj ko dveh letih zaposlila 600 novih delavcev, višina anuitet, ki jih odplačuje, dosega 145 milijonov letno. Strokovnjaki in delavci v tovarni potrebujejo stanovanja, tovarna potrebuje strokovnjake in delavce. »Mura« v tej situaciji ni sposobna sama rešiti vseh potreb družbenega standarda v kolektivu.

V teh dneh bo začel voziti prvi avtobus delavce »Mure« na relaciji Razkrižje — Ljutomer — Veržej — Murska Sobota in obratno. Začetek v reševanju soboškega, ne samo »Murinega« problema. V tovarni bi potrebovali še obratno ambulanto, hoteli bi počitniški dom. Delovni kolektiv bo v naslednjih letih zadostil tudi tem željam. Potem, ko bodo rešeni tisti, najbolj pereči problemi.

TRIKRATNI IZVOZ

Že v poletju je »Mura« presegla planirani izvoz za več kot 100 odst. Nedavno so sklenili s kupcem v Zahodni Nemčiji pogodbo za izvoz izdelkov perila v vrednosti 1,5 milijona mark. Pripravljajo se za sklenitev pogodbe za prodajo izdelkov težke konfekcije. Predvidevajo, da bo vrednost izvoza letos znašala okrog 700 tisoč dolarjev, planirali so 200 tisoč. Uspeh, ki ga redkokdaj zabeležimo.

K. Sukič.

Nesreča je tu...

OB USPEŠNI ARONDACIJI V SOBOŠKI ZADRUGI

OD 56 NA 380 HEKTAROV

V petek se je na blatnem dvorišču soboške kmetijske zadruge zbrala manjša skupina tekmovalcev. Nebo je bilo oblačno, enkrat se je nagnilo k dežju, potem zopet k razvedritvi, tako da ni nihče vedel, kaj se obeta. Tudi čakanje ni prineslo nobene odločitve. Zato so se kljub negotovim obetom napotili s kolesi med polja v soboški okolici. Bili so kmetje, člani zadružnega sveta, ki so si hoteli ogledati nove arondirane površine.

Pot nas je vodila proti Bakovcem. Zavili smo s ceste na slabo poljsko pot in se ustavili ob velikem kompleksu zemljišča. »Pred letom dni so bile tukaj samo njivice, nobena med njimi pa ni bila zadružna,« razlaga direktor zadruge tov. Benko. »Sedaj že imamo tukaj dvaindvajset hektarov. Zmenili smo se najprej, da tukaj čez pot ne bomo arondirali. Toda že sedaj smo odkupili šest hektarjev, ponuja pa se nam še mnogo, tako da bomo prisiljeni preiti čez pot. Za lastnike so to precej oddaljene površine, nam pa zelo odgovarjajo, ker se lepo povezujejo z ostalimi kompleksi.

Povedel nas je čez cesto in zopet med polje. Ker nam je bil pred očmi še pravkar ogledani velik kompleks, smo s pogledi iskali, kje bi bile združene površine. Toda videli smo samo pisane njive z najrazličnejšimi kulturami. »Tudi to je vse naše na obeh straneh poti. Lastniki bodo še pospravili samo svoj pridelek. Tukaj bo pet enajsthektarskih kompleksov, ki se bodo povezovali s pitališčem v Bakovcih. Vendar se je tudi tu število ponudb povečalo. Po predlogih zborov volivcev bi naj z arondacijo zajeli vsa ta zemljišča do kanala, sedaj pa nam že mnoga ponujajo tudi v bližini vasi, tako da se bodo verjetno čez čas ti kompleksi povezali z ostalimi tja proti Krogu.«

Ogledi so bili kratki, podatki skopi, za razgovor pa zelo malo časa. Šele v Bakovcih se je pomenek bolj sprostil. Člani zadružnega sveta so se zanimali za nekatere otoke, ki so ostali sredi velikih kompleksov neobdelani. »To je par lastnikov, ki so sredi naših kompleksov in ne moremo z njimi skleniti pogodb, čeprav zemlje skoraj ne obdelujejo. Nekateri niti niso pokosili prve trave niti ne otave. Zato nas pa sedaj mnogi že hodijo spraševat, če bomo to kosili. V dveh letih smo od 56 hektarov prišli na 380, do konca leta pa bomo verjetno že imeli okrog 440. Samo včeraj in danes smo dobili 18 hektarov.«

»Kdo pa prodaja največ zemlje?«

»Sedaj zlasti večji kmetje, ki nimajo dovolj delavcev. Puščajo si manjše površine, ki jih lahko obdelujejo. Potem je več takih, ki ne živijo neposredno od kmetijstva. Vendar pa je še precej takih, ki trdovratno vztrajajo na svoji zemlji.« Omenil je nekega kmeta, ki je imel šestnajst hektarov, sedaj jih ima še šest. Ostalo je razprodajal, da je lahko plačeval obveznosti. Polja mu ne rodijo, ker je prestar zanje, o kooperaciji pa noče nič slišati.

V razgovoru so mnogi navrgli problem preživljanja teh starejših ljudi. Če bi lahko dobili kako pokojnino, potem bi se mnogi odrekli svoji zemlji.

Zanimal sem se, kako so določali rajone za arondacijo. »Vse to je bilo v razpravi na zborih volivcev. V glavnem so tudi volivci sami določali, katere površine se naj najprej arondirajo. Odkupujemo tudi izven teh rajonov, ker potem lahko zamenjujemo in tako dobivajo kmetovalci zemljišča, ki jim z ozirom na bližino bolj ustrezajo. Mi pa tudi raj-

(Nadaljevanje na 8. strani)

Pravilno zastavliene naloge

Na konferenci organizacije ZMS v »Muri« se je v nedeljo zbralo okrog 250 mladink in mladincev, ki so po uvodnem referatu in poročilu o delu, v živahni razpravi govorili o najpomembnejših nalogah, ki jih bo mladina morala reševati.

Na prvo mesto so postavili vprašanje storilnosti dela mladih proizvajalcev. Ugotovili so, da mladi v povprečju dosegajo postavljene norme le z okrog 80 odst., kar ima za posledico precej nizke osebne prejemke. Govorili so tudi o objektivnih in subjektivnih vzrokih nizke delovne storilnosti in sklenili so, da mora biti borba za dvig produktivnosti v prihodnje v ospredju vseh prizadevanj mladih in organizacije ZMS. Vzporedno s tem pa se bodo angažirali na odpravi objektivnih vzrokov nizke storilnosti, seveda v sodelovanju vseh ostalih članov delovnega kolektiva. Prav je, tako sodimo lahko iz razprave in sprejetih sklepov na konferenci, da so mladinke in mladince v »Muri« sprejeli kot najbolj uspešno obliko svojega delovanja — proizvodne konference. Pripomnili so tudi, da je vsebinsko treba to obliko dela še naprej izpopolnjevati tako, da bo postala organ, kjer bodo mladi proizvajalci sproti in načrtno spremljali problematiko gospodarjenja in razvoja delovne organizacije, jo spoznavali, se dogovarjali za konkretne naloge pri njenem reševanju in ocenjevali opravljeno delo. Na konferenci so poudarili tudi potrebo po strokovnem, družbeno-ekonomskem in idejno-političnem izobraževanju, sprejeli so osnovne smernice za delo mladine na športnem in kulturno-prosvetnem področju. Predlog, da naj vsa mladina vpiše obveznice ljudskega posojila za izgradnjo Skopja, je bil soglasno sprejet,

Na konferenci so izvolili tudi novi 11-članski tovarniški komite ZMS.

GRLAVA

V nedeljo popoldne ob 14. uri bo priredil Krajevni odbor Socialistične zveze na Grlavi Veliko tombolo z lepimi denarnimi nagradami. Za priboljšek je pripravljeno dobro vino, ribe in krapci.

KLIČE »VARDAR«:

ZAUSTAVITE AVTOMOBIL... MOPED...!

»Halo«, tukaj ‚Vardar': ustavite...

V soboto, ko je tema zavila M. Soboto v črno, smo se zbrali na prometni postaji Ljudske milice. Komandir postaje Ivan Pohovnikar, uslužbenci — miličniki Ludvik, Jože, Tone, Jože in seveda — novinarji. Kratek posvet in že smo opremljeni s fotoaparati, sprejemno in oddajno radijsko postajo, napravami za ugotavljanje jačine svetlobe, zdrveli v treh fičkih proti Slatini Radenci. Pridužili so se nam še avtomehaniki »Agroservisa« in ekipa je bila popolna. Naš cilj — spoznati delo prometnih miličnikov, ugotoviti kako skrbijo za svoja in za življenja drugih koristniki cestnega prometa, kako se »obnašajo« na asfaltnem traku.

Zapustili smo mesto in začeli z delom. Zavore zacvilijo. »Dober večer. Zakaj nimate luči?« Kolesar se izgovarja in obljublja, da bo že v ponedeljek imel dvokolo v redu. Nadaljujemo. Pred mostom v Črnskih mejah Ludvik zaustavi avtomobil. Zakaj, tema je in ne vidimo ničesar, vsaj prvi trenutek ne. Pripeljemo bliže. Na cesti vprežni voz, brez opozorilnih luči. Voznik je začuden ob zahtevi, da mora čimprej usposobiti voz za vožnjo ponoči. Se večkrat se zaustavimo. Kolesarji nimajo luči, Zakaj? Opravičevanje. Toda to ni dovolj, da bi človek zavaroval lastno življenje. Nekateri kolesarji morajo odšteti 500 dinarjev in nadaljevati peš. Zaradi njihove varnosti.

Pred vasjo Mele je ekipa spet zbrana. Zavzeli smo položaje. Jože in Tone sta oddaljena od nas kilometer proti Radencem. Sporočala nam bosta o vseh vozilih, ki prihajajo iz Radenec. Ludvik bo sporočal preko radijske oddajne postaje obratno o vozilih, ki prihajavo iz Gornje Radgone. Avtomehaniki so nared. Akcija se je začela.

»Vardar, Vardar! Zaustavite avto, nima osvetljene registrske številke.«

Sedonja Ludvik iz Rakičana je začuden. Zakaj smo ga ustavili? »Včeraj je bila lučka še v redu!« Morda, prepričati se je treba. Nekaj minut in vzrok je ugotovljen. Žarnica je v redu, le zarjavela je. Morda isti dan, po pranju avtomobila. Popravilo je zastonj. Opozorilo: »Preden greste na pot preglejte, če je avtomobil v redu! Srečno vožnjo!« Ludvik Sedonja še pravi: »Prav je, da ste organizirali to akcijo. Veste, človek včasih ni dovolj pozoren na vse. Hvala!«

Jože zaustavi kolesarja. Lovrenc Belak nima odbojnega stekla na kolesu. Opozori ga na pomanjkljivost.

»Vardar« nenehno sporoča. Avtomobili, mopedi in motorji drvijo mimo nas. Zaustavljamo samo tiste, ki dajejo že na prvi pogled vtis, da vse ni v redu.

Drago Zemljak in prijatelj tokrat nista prispela na II. Pomurski sejem v Gornji Radgoni. Drago je vozil motorno kolo MS 10-543 brez vozniškega dovoljenja. Drago

(Nadaljevanje na 6. strani)

POSPEŠENO DELO NA STATUTIH

Pri izdelavi statutov delovnih organizacij so se priprave vidno pospešile, čeprav so v nekaterih kolektivih še v precejšnjem zaostanku. Prav tako so še v velikem zaostanku manjše gospodarske organizacije, izmed katerih je tudi več takih, ki praktično niso storile ničesar. Med take v soboški občini n. pr. uvrščajo Ločilko, Obrtnik in Temelj na Cankovi. V vseh štirih občinah pa bodo, kot vse kaže, po delovnih kolektivih statuti sprejeti še pred koncem leta.

Sedaj se v vseh štirih občinah pripravljajo na razne seminarje za posamezne gospodarske panoge. Teh seminarjev bi se naj udeležili predsedniki in tudi člani komisij za izdelavo statutov. Takih seminarjev bodo v soboški občini imeli okrog šest. Prvi, ki se je začel v ponedeljek, je bil namenjen uslužnostnim dejavnostim (trgovini, gostinstvu in turizmu). Seminarje je organizirala na pobudo občinskega sindikalnega sveta ljudska univerza. Tudi v radgonski občini bodo taki seminarji v novembru mesecu, poleg tega pa člani sindikalnega sveta v teh dneh obiskujejo posamezne gospodarske organizacije in pregledujejo, kaj je bilo doslej storjenega, hkrati pa tudi svetujejo in pomagajo. Podobno tudi v lendavski občini občinski sindikalni svet analizira stanje v gospodarskih organizacijah. Problemom, ki nastajajo ob izdelovanju statutov, bodo posvečeni tudi plenumi občinskih sindikalnih svetov, ki jih napovedujejo za konec tega meseca.

Široka akcija, ki so jo organizirali sindikati v vseh občinah bo očitno ogromno prispevala k temu, da se vprašanje statutov premakne z mrtve točke in da se od razprav v komisijah čimprej preide na širše razprave v delovnih kolektivih. Čeprav je to eno izmed najvažnejših vprašanj v sedanjem času, pa še razpravljanje ni zajelo širšega obsega. To nam kažejo tudi glasila delovnih kolektivov. Razen Radenskega vestnika, ki je že v dveh številkah prinesel Prispevek k razpravi o statutih, v katerem so obravnavana različna vprašanja, ki so neposredno povezana s statutom. Širše razprave bi bile že skoraj sedaj nujne, da bi člani delovnih kolektivov potem lahko proučili sam osnutek in ga tudi z večjo odgovornostjo sprejeli.

V KMETIJSKI ZADRUGI PUCONCI ARONDIRANIH

80 odstotkov vseh zemljišč

V Kmetijski zadrugi v Puconcih bo še letos arondiranih 80 odstotkov vseh obdelovalnih površin. Na štirih strnjenih kompleksih bo zadruga vsekakor lahko rentabilneje in bolj ekonomično gospodarila.

V zadnjem času so v tej KZ posvetili vso skrb pripravam na jesensko setev. Za lastno proizvodnjo in za proizvodnjo v kooperaciji so te dni založili skladišča z žitaricami, računajo pa, da jim tudi umetna gnojila v letošnji sezoni ne bodo delala preglavic.

V letošnji jeseni nameravajo večji del površin zasejati s pšenico Etoile de Choisy. Povprečje letošnjega pridelka te sorte je sicer nekoliko zaostajalo za povprečjem nekaterih italijanskih sort, vendar je na to močno vplivala suša, prisilna zoritev in drugo. Letos so pričakovali povprečje tega pridelka od 35 do 40 mtc po hektaru, znašal pa je le 30 stotov po ha.

Zadruga je letos že odkupila ali pa vzela v najem večje površine zemljišč. V jeseni bodo odkupila še nad 30 ha zemlje. Vzporedno s tem bo vsekakor narasla tudi proizvodnja. Letošnji setveni plan predvideva samo za pšenico porast od 22 na 35 do 40 ha zasejanih površin, spomladi pa povečano pridelovanje koruze za 30 odstotkov. Sedaj imajo zasejanih 28 ha koruze. Pričakujejo dober pridelek koruze.

Proizvodni plan v živinoreji bo letos presežen. Pitajo 232 glav, kar je maksimalna zmogljivost treh govejih hlevov v tem obratu. Vsekakor bo potrebno misliti vzporedno s povečanjem poljedelske proizvodnje tudi na gradnjo novih hlevov. Živinorejsko proizvodnjo bodo v glavnem razširili pri matični poslovni enoti v Puconcih, kjer imajo večjo možnost za odkup zemljišč in plasman večje kapacitete živine. Do novega leta nameravajo prodati še okrog 150 glav pitancev s težo 450 kg. Teleta za vzrejo v glavnem odkupujejo od zasebnih kmetovalcev in jih imajo v proizvodnji 5—7 mesecev. Dnevni prirastek živine znaša 1,20 kilogramov.

-do-

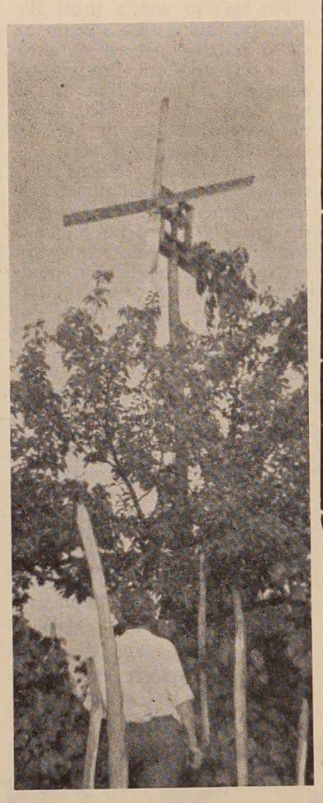

Tudi v goricah nad Bogojino pojo klopotci (Foto: T. Casar)

Iz aktivov ZMS

LENDAVA — Pred dnevi je bila v podjetju Proizvodnja nafte letna konferenca mladinskega aktiva. Razpravljail so o delu aktiva. Govorili so tudi o problemih v proizvodnji.

LJUTOMER — Pred kratkim je bila tukaj razširjena seja predstavnikov vseh aktivov ZMS v občini s člani komiteja in člani komisij pri komiteju ZM. Govorili so predvsem o pripravah na letne konference ter o mladinski politični šoli. Sklenili so, da mora vsak aktiv poslati v MPŠ vsaj dva člana. Tako predvidevajo, da bo prijav okrog 25 do 30, kar bo dovolj za en oddelek. Razpravljali so tudi o šoli za življenje.

Plenum ZMS v Lendavi

Pred dnevi je bil v Lendavi plenum občinskega komiteja ZM. Razpravljali so predvsem o poteku letnih konferenc po mladinskih aktivih. Obširno so tudi govorili o statutih delovnih organizacij, komun in krajevnih skupnosti.

Na plenumu so sklenili, da bodo organizirali dvodnevni seminar za predstavnike raznih organizacij, kjer jih bodo seznanili s pripravami statutov. Sklenili so tudi, da bodo z letnimi konferencami po aktivih v gospodarskih organizacijah končali do 30. t. m., v vaških aktivih pa do 30. oktobra.

Videm ob Sčavnici

Poslovna enota Kmetijske zadruge Radgona pri Vidmu je imela pred dnevi polletni občni zbor, na katerem so razpravljali o doseženih uspehih. Kaže, da je po pripojitvi k radgonski zadrugi videmska poslovna enota ena najboljših v občini.

Zadružniki so razpravljali tudi o setvi. Letos nameravajo zasejati na videmskem območju ozimine na okrog 464 hektarih, za kar imajo pripravljenih 28 ton semena in 146 ton umetnih gnojil.

O PROBLEMATIKI PTT V POMURJU

Hitreje in boljše

Pokličimo iz M. Sobote Ljubljano, Maribor, Lendavo, Radgono. Pri najboljši volji telefonistk je še vedno dovolj čakanja. No, z Ljutomerom je že boljše: zavrtiš številko, in če ni vmes tistega tu-tu-tu, dobiš sobesednika na drugem koncu žice že čez nekaj sekund. Toda tako naj bi bilo v bodoče tudi z Ljubljano, Mariborom, Lendavo, Radgono itd.

Nekaj let nazaj: tt mreža v Pomurju je obstojala skoraj izključno iz železnih žic, podvržena vsem mogočim vremenskim neprilikam in s slabo prodorno močjo. V razvoj in modernizacijo tt se niso vlagala večja sredstva. Po poštah so bile montirane ročne telefonske centrale še iz dobe stare Avstro-Ogrske monarhije. Zavoljo tega je bila tt služba predmet vedno hujše kritike javnosti. Razumljivo: hitrejši tempo gospodarskega razvoja je zahteval tudi sodobnejše in hitrejše telefonsko komuniciranje.

V Pomurju se je začelo stanje tt službe hitreje izboljševati šele po letu 1961, ko je bilo ustanovljeno v M. Soboti PTT podjetje. V Soboti in Ljutomeru so bila zgrajena nova poštna poslopja. Pri mnogih poštah so bile montirane nove 20-številčne telefonske centrale z ATC priključki, medtem ko je bila v Beltincih montirana 30-številčna telefonska centrala z ATC priključki. Kablirana so bila tudi nekatera krajevna omrežja, pri soboški in ljutomerski pošti pa sta bili puščeni v pogon avtomatski telefonski centrali s 500 in 200 priključki. S tem so bili položeni temelji za avtomatizacijo telefonskega prometa v skrajnem severnem delu Slovenije. Od leta 1961 do danes je bilo porabljenih skoraj 188 milijonov dinarjev investicij za izboljšanje tt v Pomurju.

KOLIKO EKONOMSKIH ENOT?

Sedanja organizacija PTT službe v soboškem PTT podjetju se je v svoji razdrobljenosti na 4 male osnovne PTT enote pokazala kot nemogoča. Zato je bilo že več razgovorov in predlogov o formiranju dveh ali treh ekonomskih enot. Na posvetovanju v Radencih je bilo dogovorjeno, da se Lendava priključi M. Soboti, pošte Ljutomer in Radgona pa ostaneta ekonomski enoti vsaka zase, čeprav je bil omenjen predlog o združitvi teh dveh pošt v eno ekonomsko enoto. V podjetju PTT v Murski Soboti so predlagali prav tako samo dve ekonomski enoti in sicer Murska Sobota in Ljutomer. To sta trenutno tudi najbolje tehnično opremljeni pošti.

Že dalj časa se v PTT podjetju ukvarjajo z mislijo, kako storiti tudi poštno dostavo bolj ekonomično in produktivno. Zato so zastopnikom občin predlagali, naj bi prevzela pošta dostavo davčnih položnic. V nekaterih občinah izven Pomurja so to že izvedli.

Pomurski Berlin

LETO 1964 POMEMBNO ZA SEVERNO SLOVENIJO

Osrednji plan za nadaljnji razvoj telefonije v Sloveniji predvideva v naši republiki 8 glavnih pošt, med temi je tudi Murska Sobota. Zato je predvideno, da bo glavna centrala Murska Sobota povezana z glavno centralo v Mariboru in s tranzitno centralo v Ljubljani preko kabla, ki naj bi potekal od Maribora, čez Ptuj, Ormož in Ljutomer. To investicijo bo finančno podprl tudi ELES Ljubljana.

Prihodnje leto pomeni prelomnico v telefoniji za severno Slovenijo. Že letos bo pričela v Ljubljani delovati tranzitna avtomatska centrala. Prav tako pa bo položen med Ljubljano in Mariborom ter naprej do državne meje sodoben kabel z veliko zmogljivostjo. Prav zaradi tega pa je nujno, da Pomurje stori vse za pravočasno telefonsko avtomatizacijo, saj bo le tako navezava na omenjeni magistralni kabel učinkovita. Glede na to naj bi čimprej uredili vse potrebno za namestitev avtomatskih telefonskih central v Radgoni, Radencih in v Lendavi. Na posvetovanju v Radencih je bilo načelno dogovorjeno, da se da tem investicijam prvenstveni pomen. Radgonska, soboška in lendavska občina naj bi poskrbele tudi za pravočasno položitev kabla med Radgono in Mursko Soboto, dočim bi od M. Sobote do Lendave znatno izboljšali sedanjo zunanjo telefonsko napeljavo.

KAJ PREDVIDEVA PTT PODJETJE V PRIHODNJIH SEDMIH LETIH

Sedemletni plan PTT podjetja v Murski Soboti predvideva med drugim tudi nekatere večje investicije:

leta 1964 — ATC G. Radgona, teleprinter Ljutomer in Radgona ter novogradnja nekaterih tt linij;

1965 — ATC Lendava in teleprinter v Lendavi;

1966 — ATC Radenci in razširitev ATC v Murski Soboti za 100 novih priključkov;

1967 — ATC Petrovci in ATC Beltinci;

1968 — ATC Križevci pri Ljutomeru, ATC Grad;

1969 — razširitev ATC Murska Sobota za novih 200 priključkov;

1970 — razširitev ATC Ljutomer za novih 100 priključkov.

Vrednost osnovnih sredstev bi se povečala od sedanjih 220 milijonov na nekaj čez pol milijarde dinarjev. Do leta 1970 pa se bo podvojilo tudi število telefonskih naročnikov.

Nekoliko neverjetno se sliši, da bi v tako kratki prihodnosti postale tudi mednarodne telefonske relacije mnogo krajše. Vsa Zapadna Evropa se bo ob popolni avtomatizaciji približala tudi Pomurju. Seveda pod pogojem, da bodo z dovoljno prizadevnostjo storile štiri pomurske občine in PTT podjetje vse potrebno, da se izvede v čim krajšem času popolna telefonska avtomatizacija Pomurja.

Juš Makovec

VEČ DOBRIH IN CENENIH VIN

V Gornji Radgoni je bilo v petek posvetovanje vinogradnikov Slovenije. Vinogradniški strokovnjaki so na posvetovanju ugotovili potrebo po hitrejši kvalitetnejši sodobni obnovi vinogradov v podravskem rajonu. Želja vseh je bila, pridelati več dobrih, istočasno pa tudi cenejših vin. Na novo bo potrebno urediti 10.000 ha vinogradov.

Peto vinogradniško posvetovanje je bilo v okviru II. Pomurskega sejma. Posvetovanja se je udeležilo okrog 100 vinogradniških strokovnjakov iz cele Slovenije. Posvetovanje je imelo delovni značaj. Razpravljali so o najaktualnejših problemih vinogradniške proizvodnje podravskega vinogradništva.

Vinogradniški strokovnjaki so si ogledali tudi vinogradniški kombinat Gornja Radgona, šampanjsko klet, nove nasade in obnovo na Policah in Crešenjevcih ter vinsko klet in nasade na Kapeli.

V soboto so posvetovanje nadaljevali v Vinskem vrhu pri Ormožu. Razpravljali so o trsnem izboru, trsničarstvu in zaščitni službi.

Povzemamo nekaj misli iz referatov petkovega posvetovanja v Gornji Radgoni: Inž. Jože Colnarič je v svojem referatu nakazal že preizkušene načine obdelave zemlje z zelenim gnojenjem in obdelave brez zelenega gnojenja.

Ing. Milan Novak je opozoril na ekonomične in neekonomične vlečne stroje v vinogradih. Naštevil je vrsto strojev in njih ekonomsko primerjavo. Praksa je pokazala, da je Fergusonov traktor najbolj ekonomičen in lahko z vrsto priključkov dela tudi v poljedelstvu.

Ing. Jure Kovač je obravnaval obdelavo vinogradov v smer strmine z bočnim vlačilcem. Nad 50 odst. vinogradov je zasejanih v smer strmine, zato moramo uvesti v te nasade strojno obdelavo z vlečno vitlo — je poudaril.

Franc Novak je opozoril na potrebo urejanja novih nasadov za proizvodnjo dobrega in tipiziranega kvalitetnega vina. Tipizirano vino mora biti zmes kvalitetnih sort, imeti mora v vsakem letu ista svojstva, predvsem pa mora biti poceni. V zvezi s tem je predlagal, da se da republiški komisiji predlog za sestavo novega trsnega izbora za podravski vinogradniški rajon — je med drugim dejal tov. Novak.

Ing. Tone Svarč je nakazal potrebo po večji obnovi vinogradov na podlagi predloga osnutka 7-letnega plana vinogradništva za SRS. Posebej je predlagal uvedbo nekaterih novih sort, ki rodijo zelo dobro grozdje za predelavo. Predlagal je sortiment za kapelski vinski okoliš in to za visoko kvalitetna, navadna, namizna in vina za sekt. Ker se dviga standard zelo hitro, bo potrebno pridelati žlahtnih vin, po nizki ceni za letno potrošnjo, na odraslega prebivalca po 70 litrov vina, 20 kg grozdja in vsaj 10 litrov vina za izvoz, na prebivalca v Sloveniji. Po teh predvidevanjih bi bilo potrebno obnoviti v SRS 10.000 ha vinogradov.

Na Vinskem vrhu pri Ormožu so udeleženci razpravljali o intenzivnih vzgojnih sistemih za terasne nasade. Udeleženci so si ogledali nasade Kmetijskega kombinata Jeruzalem-Ormož.

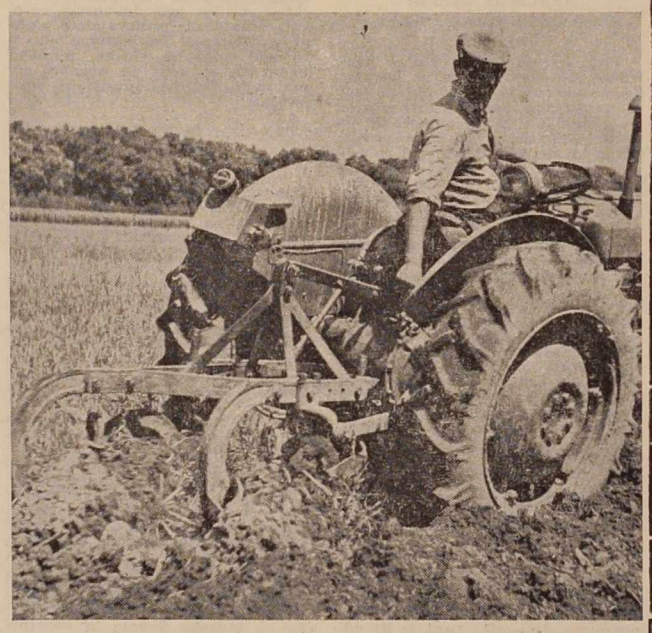

Jesensko oranje

Kronika prometnih nesreč

VINJEN Z MOTORJEM V PARKIRANI TOVORNJAK

11. septembra se je v G. Radgoni pripetila težja prometna nesreča v Gubčevi ulici, kjer se je v parkirani tovornjak, ki ga je pustil tam Janez Eišpil iz Ljubljane, zaletel vinjen motorist Franc Pisanec. Pri trčenju si je motorist, ki je pripeljal iz mesta, prebil lobanjo in dobil pretres možganov. Težke telesne poškodbe neprevidnega motorista so zahtevale tekočnjo zdravniško pomoč. Na vozilu je za 100.000 dinarjev škode.

ŠE DVE NESREČI V G. RADGONI

Prejšnji teden se je po ulicah Radgone vozil vinjen mopedist Jože Kološa iz Radgone. Padel je na cesti in se težje poškodoval. Vozil je brez potrdila o znanju prometnih predpisov. Pozneje so organi prometne milice odkrili, da tega sploh nima.

12. septembra je v Kerenčičevi ulici v Radgoni s kolesom padla učenka 8. razreda osnovne šole Silva Anžel. S ceste se ji je nepravilno umikal otrok Boris Kocelj in kolesarka se je zaletela v njega ter pri padcu dobila lažje poškodbe na glavi in nogah.

NEPRAVILNO PREHITEVANJE

14. septembra se je na Štefana Kovača ulici v M. Soboti pripetila prometna nesreča. Martin Sabotin iz M. Sobote, ki je vozil tovornjak z registracijo MB 80-81, je hotel pri stavbi kina »Park« zaviti v levo. Za njim je pripeljal z osebnim avtomobilom GH 99-55 državljan ZDA Čedo Cvetkovsky, ki je hotel prehitevati tovornjak, pa se je, ko je le-ta zavijal v levo, zaletel v prednji del tovornjaka. Nastala škoda je ocenjena na 100.000 dinarjev.

BREZOBZIREN KOLESAR PO NESREČI POBEGNIL

V ponedeljek se je na cesti M. Sobota—Tišina pri Črnskih mejah pripetila lažja prometna nesreča. Kolesarka Helena Baša iz Tropovec je pravilno peljala po desni strani cestišča. Nasproti ji je pripeljala skupina kolesarjev, med katerimi je bil tudi vinjen Karel Žižek iz Hrastje-Mote, ki je brezobzirno zapeljal na drugo stran cestišča v že prej omenjeno kolesarko ter jo zbil v poldrugi meter globok jarek. Kolesarka je bila le lažje poškodovana, povzročitelj pa je po nesreči brezobzirno pobegnil, vendar so ga kaj hitro izsledili.

NEPRAVILNO ZAVIJANJE V LEVO

V nedeljo ob 18. uri se je v G. Radgoni pripetila lažja prometna nesreča, ki jo je povzročila voznica osebnega avtomobila Marija Borko. Vozila je po Partizanski cesti na skrajni desni strani ceste ter pričela zavijati na levo. Istočasno pa jo je prehiteval voznik Bogdan Pleša z osebnim avtomobilom KP 34-81, ki se trčenju ni mogel izogniti. Voznica avtomobila se je prestrašila in nato svoj avtomobil zapeljala še preko pločnika v plot pri hišni številki 34. Telesnih poškodb ni bilo, materialne škode pa je za 30. tisoč dinarjev.

KOLESARJU ZAPRL POT

V soboto ob 6.15 uri je voznik osebnega avtomobila Franc Lovenjak iz Polane zaprl pot kolesarju Antonu Kocipru iz Odranec zaprl pot, ne da bi prej nakazal smer vožnje. Zaradi tega je kolesar na cesti padel; na srečo se ni poškodoval. Škode je za 35.000 dinarjev.

ROJSTVA

Mörec Etelka iz Krajne — deklico, Temlin Lidija iz Puževec — deklico, Pintarič Marija iz Noršinec — deklico, Topličar Irena iz Čentibe — dečka, Stos Jožefa iz Serdice — deklico, Franko Olga iz Puconec — dečka, Horvat Marija iz Vel. Polane — deklico, Gyerek Helena iz Kobilja — dečka, Vogrinčič Marija iz Bakovec — deklico Stesl Marija iz Tišine — deklico, Brunec Ana iz Dokležovja — dečka, Bakor Emilija iz Stanjevec — deklico, Opec Marija iz Bukovnice — dečka, Novak Jožefa iz M. Sobote — deklico, Bagari Marija iz Kroga — dečka, Reselj Marija iz Rakičana — deklico, Strakl Kristina iz Križevec — deklico, Šopf Marija iz Vaneče — dečka, Hodnik Marija iz Gor. Bistrice — dečka, Panker Jožefa iz Noršinec — deklico, Baranja Marija iz Pertoče — dečka, Grbin Ana iz M. Sobote — dečka, Veslič Irena iz Genterovec — deklico.

Samoizbirni način poslovanja Prodajnega servisa MODNA HIŠA v Mariboru Vam omogoča neobvezen ogled vsega tekstila in konfekcije.

Modna hiša

Oglejte si dosežke naših vodilnih tekstilnih in konfekcijskih tovarn!

VINOGRADI KG RAKIČAN V MAČKOVCIH LETOS LEPO OBRODILI

MUŠKATNA ŽLAHTNINA IZREDNO POLNA

Upravnika poslovne enote KG Rakičan v Mačkovcih Jožeta Geča sem našel doma pri delu — stregel je gostom s pristno domačo kapljico. Vinska klet je že skoraj prazna, toda še nekaj dni in ne bo več. Tudi globokega odmeva praznih sodov ne bo več slišati. Trta je lepo obrodila, vse je pripravljeno za trgatev — tudi stiskalnice in gosti se veselijo, da se bodo v kratkem lahko lotili sladkega novega mošta.

Upravnik te poslovne enote Jože Geč meni o letošnji proizvodnji vina na tem obratu naslednje:

»Vse je pripravljeno: sodi, stiskalnice in drugo. Toda mi smo s trgatvijo že začeli in radgonsko ranino pobrali, medtem ko bomo začeli z ostalo trgatvijo okoli prvega oktobra.«

Kako pa s pridelkom?

»V primerjavi z lanskim letom bo pridelek 100-odst. boljši, saj pričakujemo, da bomo proizvodni plan presegli z nekaj nad 10 odst. Lani je pridelek uničila bolezen foma, tako da je bila modra frankinja uničena 90 odst., muškatna žlahtnina za 50 in tako dalje. Letos je bolezen zatrta, škodo je naredila le toča.«

Torej so vremenske neprilike prizadejale precej škode?

Škodo je v glavnem naredila le toča, ki je uničila pridelek za 30 odst., letošnja suša pa nam je bila zelo dobrodošla. Povprečni pridelek radgonske ranine, ki smo jo pobrali, je bil 53 hl po ha, če ne bi bilo toče pa bi znašal okrog 70 hl po ha.

Koliko vina boste letos proizvedli, ali boste grozdje dali tudi na trg?

»Z ozirom na od toče poškodovano grozdje, letos ne bomo dali na trg nič. Lani smo prodali nad 2000 kg grozdja. Tako bo letošnji pridelek okrog 25.000 hl vina, če pa ne bi bilo toče pa nad 30.000 hl.«

Od katere sorte pričakujete največji donos?

»Vse sorte so obrodile proti pričakovanju. Največji donos pa bo vsekakor dal laški rizling. Izredno polna pa je letos muškatna žlahtnina.«

In še o trgatvi?

»Pričakujemo lepo vreme, kajti kvantiteta je zasigurana, kvaliteta pa je odvisna od vremena v prihodnjih dneh. Zadnji dež je bil že škodljiv, ker je grozdje, poškodovano od toče, že začelo gniti. Upam, da nam bo vreme naklonjeno.«

-do-

Jože Geč

PRED PRIČETKOM DELOVANJA MPŠ:

KAKO BOMO KADROVALI

V mesecu oktobru bodo vsa mladinska vodstva, posebno pa občinski komiteji ZMS, pričela z intenzivnimi pripravami za začetek Mladinskih političnih šol. Tudi letos bo v vsaki občini delovala vsaj ena Mladinska politična šola. Tako je bilo tudi lani in predlanskim. Zanimanje za MPŠ med mladino je precejšnje in prav zaradi tega so organizatorji MPŠ — občinski komiteji ZMS — v minulih obdobjih vključili v šole prav vse prijavljene mladinke in mladince. To je bilo tudi prav, če nas ob organizaciji MPŠ vodi samo želja, da kar največjemu številu mladih omogočimo kvalitetno družbeno-ekonomsko in idejno- politično izobrazbo. Če pa hočemo, da v MPŠ vzgajamo mlade družbene delavce, ki že delajo v vodstvih različnih organizacij ali društev, oziroma tiste, ki bodo takšne dolžnosti sprejeli, potem moramo ugotoviti, da doslej temu cilju pri organizaciji MPŠ nismo dajali nobene važnosti. In prav zaradi tega lahko povemo, da dosedanje politične šole niso v celoti izpolnile pričakovanj organizatorjev. To ugotovitev lahko podkrepimo s tem, da je v zadnjih treh letih samo v soboški občini končalo MPŠ okrog 300 mladink in mladincev in niti 5 odst. teh sedaj ne dela v vodstvih ZM ali drugih organizacijah in društvih. Če dodamo še to, da organizacija MPŠ stane precej denarja in imamo v ZMS še vrsto drugih oblik izobraževanja, potem res lahko letos pred pričetkom MPŠ zagotovimo, da bomo v njih izobraževali tiste mlade ljudi, ki se bodo potem tudi voljni vključiti kot najbolj ustvarjalni družbeni delavci v naš družbeni razvoj. Zato pa bodo občinski komiteji ZMS morali v MPŠ kadrovati predvsem takšne mlade družbene delavce, člane ZMS, ki bodo tem smotrom tudi s svojim delom in aktivnostjo zadostili.

Med letošnjimi slušatelji Mladinskih političnih šol naj srečamo torej razen mladih, ki že delajo ali bodo aktivno delali v ZMS in drugih organizacijah in društvih, tudi člane organov družbenega in delavskega upravljanja. Da bomo v teh prizadevanjih uspeli, je nujno, da občinski komiteji ZMS v času priprav dajo posebni poudarek kadrovanju slušateljev za MPŠ. Zagotoviti morajo, da bodo najbolj pridni, najboljši člani ZMS sprejeti v MPŠ, da bi po končanem študiju lahko uspešneje delovali v organizacijah, društvih in organih, kjer so se že afirmirali s svojo požrtvovalnostjo in voljo, oziroma, da bi se čim uspešneje vključili v družbena prizadevanja na vseh področjih življenja in dela. Za ostale mlade ljudi, pa naj občinska mladinska vodstva, aktivi ZMS in druge organizacije v skupnih prizadevanjih in ob sodelovanju Ljudskih univerz organizirajo kar največ zanimivih oblik družbeno-ekonomskega in idejno-političnega izobraževanja.

Pomagajmo skopskim učencem

V preteklih dneh je Jugoslovanski Rdeči križ preko republiških Glavnih odborov RK, okrajnih in občinskih odborov RK poslal Podmladku in mladini RK poziv za zbiranje učil za skopske učence in dijake. Akcija te pomoči bo trajala do Dneva republike, ima pa naslov »Tovariš — tovarišu«.

V katastrofalnem potresu je bila porušena ali poškodovana večina šolskih ustanov, laboratorijev in kabinetov, uničeni so šolski pripomočki, knjige itd. Zato Jugoslovanski Rdeči križ poziva vse podmladkarje RK in mladino na vseh šolah, da prično z zbiranjem šolskega pribora. Posebno primerna bo pomoč učencev in dijakov v obliki šolskih torbic, zvezkov, svinčnikov, peres, barvic, risalnih priborov, knjig za čitanje in drugih učnih pripomočkov.

V to akcijo se bodo razen podmladkarjev RK vključili tudi pionirji in člani aktivov ZMS na vseh osemletnih in srednjih šolah. Občinski komiteji ZMS v vseh pomurskih občinah so že aktivom ZMS poslali pismo, v katerem pozivajo mladinke in mladince naj se vključijo v to humano in tovariško akcijo. Tudi organizacija RK bo v teh dneh prožila akcijo za zbiranje učnih pripomočkov, tako da bi v mesecu oktobru po vseh šolah v Pomurju zbrali kar največ predmetov, ki jih učenci in dijaki Skopja prav v tem času najbolj potrebujejo. Pričakovati je, da se bodo pomurski pionirji in pionirke, mladinke in mladinci — dijaki srednjih in drugih šol z razumevanjem odzvali pozivu akcije »Tovariš — tovarišu«.

Premalo učiteljev

Nekaj dni pouka v soboških srednjih in osnovnih šolah je že za nami. Pri Svetu za šolstvo pri občinski skupščini smo se pozanimali, kakšno je stanje po šolah v zvezi s prostorom za učilnice, kabinete itd. in v zvezi z učiteljskim kadrom.

Soboška ESŠ in gimnazija sta zasedeni, kar se tiče učiteljskega kadra, obema pa primanjkuje prostora; posebej še gimnaziji, ki deli stavbo skupaj z učiteljiščem ter osnovno šolo I. Tako so vsi trije zavodi zelo na tesnem. Da pa jim ne bi bilo treba iti v tretjo izmeno, so vse prostore izkoristili do skrajnosti. Osnovna šola II ima težave glede časa pouka, dočim ima učiteljev dovolj. Tembolj pa teh primanjkuje na soboškem učiteljišču in to kar 5 učnih moči. Tako bodo sedanji predavatelji na učiteljišču preveč obremenjeni, zmanjšano pa bo tudi število učnih ur pri nekaterih predmetih. Stiska glede prostorov pa bo odpravljena s šolskim letom 1964-65, ko bo zgrajena tretja soboška osemletna šola.

V soboški občini trenutno potrebujejo okrog 100 predmetnih učiteljev na raznih šolah. Seveda to ne pomeni, da so vsa ta mesta sedaj trenutno prosta. So več ali manj zasedena, toda ne s tako kvalificiranim kadrom, kot bi želeli.

Pri Svetu za šolstvo so nam še povedali, da imajo trenutno precej težav s prešolanjem otrok s šol, kjer so imeli kombinirani pouk, v druge šole, kjer je bil pouk normalen. Ker pa so te šole, na katere so presedlali učenci s šol s kombiniranim poukom, za nekatere bolj, za nekatere manj oddaljene, pa so naleteli na nepredvidene težkoče oz. na nerazumevanje staršev, ki svojih otrok enostavno nočejo več pošiljati v šolo. Tako so tak primer zabeležili v Lipovcih.

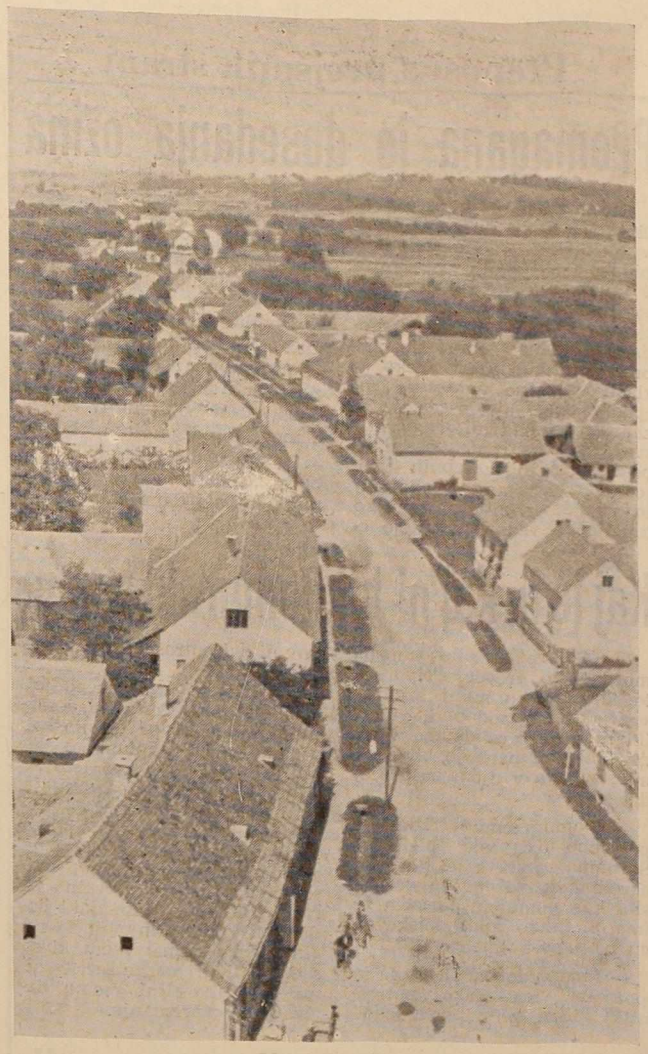

Pogled na Dobrovnik

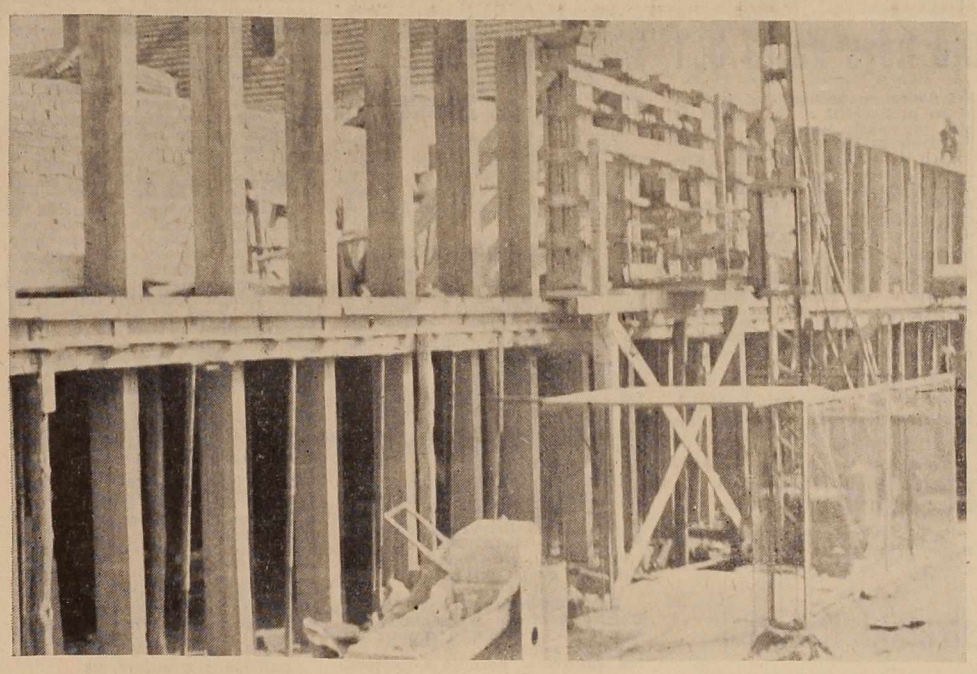

Pri stavbi umetniške galerije v M. Soboti gradijo že drugo nadstropje. Stavba bo pod streho še letos, popolnoma dokončana pa bo drugo leto nekako okrog maja meseca.

Velikopolanski pionirji na svoj dan

Z novim šolskim letom se je delo velikopolanskih pionirjev močno razživelo. Tekmujejo v okviru pionirskih iger in se pripravljajo za pionirski dan. Razne skupine dejavnosti (pevci, igralci, recitatorji, folkloristi, fizkulturniki, šahisti, strelci, mladi tehniki in biologi) začenjajo delo po novih programih. Za pionirski dan, ki ga bodo praznovali 28. septembra, se že hočejo skupine izkazati s svojim delom v tem šolskem letu. Prav vneto urejajo fiskulturna igrišča za športna tekmovanja. Pričakujejo tudi, da bodo za svoj praznik sprejeli od svojega pokrovitelja podjetja HIMO Lendava nove koše za košarkarsko igrišče. Tudi okolico šole hočejo do praznika samega čim bolj urediti.

Praznovanje pionirskega dne bodo začeli v petek 27. septembra. Najprej se bodo poklonili žrtvam NOB pred spomenikom, nato bo baklada po vasi in po bakladi kresovanje s petjem in kolom. Naslednji dan bo kulturni program pevcev, recitatorjev in članov dramatske skupine. Po programu bo redna konferenca z volitvami novega vodstva. Po konferenci bodo športna tekmovanja. Naslednji dan bodo sodelovali s kulturnim programom v okviru krajevnega praznika ter v povorki dela.

Gasilci praznujejo

Delo v velikopolanskem gasilskem društvu poteka v znamenju priprav proslave 40-letnice obstoja društva. Tega je ustanovil z naprednimi vaščani leta 1923 učitelj Franjo Gumilar, sedaj ravnatelj ptujskega muzeja. Društvo je imelo ob ustanovitvi leseno šupo z ročno brizgalno. Med 40 letnim delovanjem si je društvo že v predvojni Jugoslaviji zgradilo ličen gasilski dom, po osvoboditvi pa si je nabavilo motorno brizgalno in razvilo gasilski prapor. Zaradi pomanjkanja kadrov v operativi, delo v zadnjih letih ni bilo tako živo kot običajno. Z vključitvijo mladih, delavoljnih ljudi, pa se je stanje zopet popravilo. To se vidi že okrog gasilskega doma, ki ga gasilci sami obnavljajo za slavnostni dan. Za stroške obnove je prispeval krajevni odbor V. Polana znesek 15.000 din.

Praznovanje 40-letnice bo v nedeljo 29. sept. Združeno bo s praznovanjem krajevnega praznika Velike Polane. Na ta dan se bodo najprej spomnili umrlih gasilcev in položili vence na njih grobove. Potem bo sledilo sprejemanje sosednjih gasilskih društev, zborovanje, kulturni program, čitanje kronike, podelitev priznanj za dolgoletno gasilsko delo in mimohod.

PRIPRAVE NA LETNE KONFERENCE ZMS V LJUTOMERSKI KOMUNI

V organizacijo ZMS več mladine

V ljutomerski občini deluje 32 mladinskih aktivov, od teh 7 v okviru osnovnih šol, 5 v gospodarskih organizacijah, ostalo pa so vaški aktivi. Skupno pa je po zadnjih podatkih v mladin. organizacijo vključenih 1392 mladink in mladincev.

Pred dnevi je bilo v Ljutomeru posvetovanje s predsedniki mladinskih aktivov in člani občinskega komiteja ZMS. Ob tej priliki so se pogovorili o pripravah na letne konference mladinskih aktivov v občini ter o pripravah na proslavo 20-letnice slovenske mladine. Na posvetovanju so posebej poudarili, da morajo letne konference biti napram lanskim po vsebini mnogo boljše in tudi kadrovanju bi posvetili posebno skrb. Posebno bo potrebno delati v smeri razširitve mladinske organizacije. Ugotavlja se, da je še mnogo mladine izven organizacije.

Na posvetovanju so se tudi pogovorili o sestavi analiz in poročil, ki jih naj vodstva podajo na letnih konferencah. Sklenili so, da bodo imeli v naslednjih dneh predvolilne sestanke, na katerih se bodo pogovorili o konferencah aktivov ZMS. Letne konference v gospodarskih organizacijah bodo izvedli že v mesecu septembru, dočim v vaških aktivih v prvi polovici meseca oktobra t. l.

Na konferenci so govorili tudi o nekaterih problemih mladinskih aktivov. Tako imajo n. pr. težkoče glede sestajanja članov ZMS v podjetju Imgrad Ljutomer, ker je mladina tega podjetja zaposlena po raznih deloviščih izven kraja in jih je težko dobiti.

Klub-središče kulturnega življenja

Te dni so v Radencih odprli v zdravilišču lepo opremljen klubski prostor s knjižnico. Tam bo televizor, radio in diaprojektor, prihodnje leto pa dobijo še ozkotračno kinoaparaturo. Zraven klubske dvorane je poseben prostor za knjižnico, ki je opremljena z velikim številom leposlovnih, poljudnoznanstvenih, mladinskih in dramatskih del. Tu je čitalnica z vsemi dnevnimi tedenskimi časniki ter revijami v slovenskem, srbohrvatskem in nemškem jeziku. Klub je odprt ves dan in ga zlasti gostje radi obiskujejo, posebno v slabem vremenu. Opremljen je z novim inventarjem in centralno kurjavo.

Klub bo žarišče kulturnega življenja in posrednik vsesplošne razgledanosti delovnih ljudi in mladine. Podroben program dela še ni izdelan, zajel pa bo področje estetske, kulturne, zabavne, idejno-politične, športne vzgoje itd. Na dnevnem redu bodo razgovori o zunanji in notranji politiki, na sporedu bodo komentarji filmskih in gledaliških predstav, razgovori o glasbeni, likovni umetnosti, literaturi, zabavni in družabni večeri, kratka predavanja za manjše skupine, spremljana s sodobnimi tehničnimi pripomočki in razgovori in še kaj.

Delo kluba bo vodil poseben programski odbor, ki ga bodo sestavljali člani kolektiva zdravilišča in člani vseh družbenih organizacij in društev v kraju. Na program bo močno vplivala tudi DPD Svoboda s svojimi sekcijami.

Klub bo pozitivno vplival tudi na delovni kolektiv. Razne igre, koncerti, proslave itd., so doslej bolj slabo pritegnile člane zdraviliškega kolektiva v kulturni dom. V klubu pa bo vsak član kolektiva po svojem zanimanju našel kar ga najbolj zanima. Ika

RAKIČAN: DOGRAJENIH OSEM NOVIH HLEVOV

Pred dnevi so v Rakičanu dokončali gradnjo osmih novih hlevov za skupno 10.000 svinj bekonskega tipa. Tako bo letna proizvodnja bekonov v tem obratu že leta 1965 narasla od sedanjih 5000 na 15.000 bekonov. Dva nova hleva so te dni že napolnili z bekoni in plemenskimi svinjami. Proizvodnja bekonov se letos še ne bo občutno zvišala.

Za gradnjo novih hlevov in gnojišča je vloženih 159 milijonov dinarjev investicij.

Ljutomerski portreti — ljutomerski portreti—

Neumoren na področju radiotehnike

Na nedavni seji obč. odbora Ljudske tehnike v Ljutomeru so izročili tov. Tonetu Vozliču iz Ljutomera posebno priznanje in plaketo Borisa Kidriča.

Tov. Vozlič se je pričel ukvarjati z radioamaterstvom že leta 1947. Dve leti kasneje je dal pobudo za ustanovitev radioamaterske sekcije v Ljutomeru. Nato je odšel v radiotelegrafsko šolo, leta 1951 pa je ustanovil radio klub. Bil je poleg tega aktiven član Ljudske tehnike.

Iz radio kluba se je razvilo podjetje Elektro - radio Ljutomer, kasnejši Elektron in današnje podjetje EMA. Poleg tega je še naprej obstojal tudi radio klub, ki je leta 1957 organiziral primopredajno sekcijo. Ob težkih pogojih, brez sredstev, so začeli sestavljati radijski primopredajnik za amaterje. Tudi danes radioklub ni brez težav, saj nima dovolj sredstev in tudi materiala mu primanjkuje.

Leta 1960 je dobil Tone Vozlič pozivni znak za lastni radijski primopredajnik: YU3FX V nekaj letih je aktivni Vozlič usposobil več sto radioamaterjev, pa tudi sam se je strokovno usposabljal.

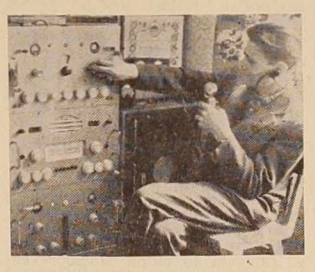

Zadnje čase se ukvarja največ z elektromotorji in televizorji. Prosti čas pa še vedno posveča elektrotehniki.

K priznanju mu čestita tudi upravni odbor Ljudske tehnike!

Trgovsko podjetje na debelo in drobno - Murska Sobota
Titova ul. št. 1

ŠPORTNIKI, ŠPORTNA DRUŠTVA IN OSNOVNE ŠOLE

potrošnik

Za Vas imamo na zalogi vse športne rekvizite, ali pa Vam jih lahko naročimo po Vaši želji in izbiri, po zelo ugodnih cenah. — Prodajalna »LOVEC«, M. Sobota, Grajska ul. 11 (pri Zdravstvenem domu)

Prenosi s prejšnjih strani

Premagana je dosedanja ožina

Razen na letni skupščini občinskega sindikalnega vodstva v M. Soboti je bila tudi razprava o aktualnih vprašanjih v kmetijstvu dokaj v ozadju; to ustvarja vtis, kot da je kmetijstvo neka postranska gospodarska panoga, čeprav sicer ni brez določenih težav. Tako je zlasti aktualno vprašanje gospodarskega obstoja nekaterih zadrug po oddvojitvi gozdarstva, socialne rente pri odkupu zemljišč od zasebnih kmetovalcev, izvajanja melioracij in izboljšav zemlje ob tem, ko kmetje še vedno plačujejo enak davek za izboljšana zemljišča, stimulacije za kmetijske organizacije, ki načrtno zmanjšujejo sicer neizbežno poslovno izgubo itd.

Na tokratni seji so se tudi domenili, da bo občni zbor OSS Maribor v drugi polovici novembra. Na vsakih 2.500 zaposlenih bodo izvolili v novo vodstvo, ki bo štelo 47 ali 49 članov, po enega člana občine, ki imajo manj zaposlenih, pa bodo zastopane v bodočem plenumu OSS z enim članom.

-sk-

Kaj je in kaj ni bil Pomurski sejem

— Zabave je bilo mnogo, morda celo preveč. Priporočilo, da naj bo manj strelišč, vrtiljakov in podobnih »veselih reči« je brez dvoma v redu. Zabavni park je bil zanimiv, zabava v njem pa precej draga.

— Pomurskemu turizmu je potrebno dati več poudarka. Skromna razstava je bila preskromna z ozirom na vse tisto, kar pomurski turizem že ima in lahko nudi obiskovalcu naše pokrajine.

— Imamo dobra, priznana in poznana vina. Zakaj potrošniški sejem teh vinskih izdelkov ni dal potrošniku po zmernih cenah?

— Nekatera trgovska podjetja so določene vrste blaga razprodajala, sicer pa je bilo kar v redu na II. Pomurskem sejmu. Seveda bo drugo leto še bolje. Na majhne spodrsljaje pa bomo hitro pozabili.

Takšnih utrinkov bi lahko zapisali še in še. In dodati je potrebno, da so se mnogi obiskovalci o sejmu pohvalno izrazili. Res je, strokovnjaki bodo dali končno in najbolj realno oceno sejma. Vsem, ki so sodelovali pri organizaciji sejma pa lahko kljub vsemu »izglasujemo« priznanje.

Radgona se pripravlja na praznik

Osmega oktobra bo občinska skupščina Gornja Radgona na svoji redni seji razpravljala o poročilu sveta za prosveto, kulturo in telesno vzgojo o kulturno-prosvetnih problemih radgonske občine in nakazala smernice za bodoče delo. Dva dni kasneje, 10. oktobra, bo v Gornji Radgoni literarni večer, ki se ga bodo udeležili mariborski književniki in republiški poslanec kulturno-prosvetnega zbora, pesnik Kajetan Kovič. V soboto 12. oktobra je predviden obisk Slovenskega okteta v Gornji Radgoni, naslednji dan pa v Apačah in Rožičkem vrhu. V dneh od 11. do 13. aktobra je predvidena tudi razstava domačih slikarjev-amaterjev in praktične obrti v Gornji Radgoni.

Osrednja proslava občinskega praznika bo v nedeljo 13. oktobra v Gornji Radgoni pred Šlebingerjevo hišo, ko bo društvo bibliotekarjev mariborskega okraja odkrilo spominsko ploščo nekdanjemu upravniku Narodne in univerzitetne knjižnice v Ljubljani in zaslužnemu slovenskemu bibliografu dr. Janku Šlebingerju (19. 10. 1876 — 3. 2. 1951) in kustosu dunajske vseučiliške knjižnice dr. Franu Simoniču (2. 10. 1847 — 14. 7. 1919).

14. oktobra bo predsednica Občinske skupščine Marija Levarjeva sklicala svečano sejo Občinske skupščine,

Smeleje uveljavljati nove metode dela

za svoje delo in delo celotne organizacije, ki radi zanemarijo ideološko izobraževanje in s tem svoje usposabljanje za opravljanje odgovornih nalog v družbenem razvoju.

Tudi nekatera pojmovanja o vlogi ZK in njenih članov v družbenem življenju so negativno vplivala na delo občinske organizacije. Že v uvodnem referatu je bilo omenjeno, da je potrebno razčistiti nekatera vprašanja o delu sekretarja občinskega komiteja. Mnogi so menili in tudi pričakovali, da prisostvuje vsem sestankom, čeprav so izkušnje pokazale, da to jemlje diskutantom samostojnost in samoiniciativnost v razpravi in zmanjšuje čut odgovornosti za delo zlasti v raznih komisijah občinskega komiteja. Poleg tega prihaja k njemu tudi mnogo ljudi v osebnih zadevah, zato pa nima dovolj časa za razgovore s člani komiteja, sekretarji osnovnih organizacij in drugimi, ki se obračajo nanj v zadevah ZK.

Komisija, ki je analizirala delovanje komunistov v občini, je izbrala tudi več osnovnih organizacij. Ugotovila je, da imajo sestanke dokaj redno, kritično pa je ocenila njihovo pripravo in razprave. Sestanke mora prepogosto pripraviti le sekretar, premalo pa ostali člani sekretariatov. Razprave so vse preveč namenjene ugotavljanju družbenih deformacij, torej nekakemu zdravljenju negativnih pojavov, premalo pa na vodenje in usmerjanje družbenega razvoja s težnjo iskanja primernih akcij in ukrepov za pospeševanje razvoja naprednih družbenih procesov. V nekaterih organizacijah so si izbrali tudi slabe oblike dela, tako da jim že te oblike onemogočajo uveljavljanje svojega vpliva preko mobilizacije ljudi za napredne težnje.

Na osnovi teh ugotovitev je komite sklenil, da morajo vsi člani aktivneje delovati na odpravljanju ugotovljenih slabosti kakor tudi sistematično proučevati metode delovanja. Enako obširno je komite tudi razpravljal o kulturno-prosvetni problematiki in zaključil, da naj bodo ugotovitve v poročilih osnova za širše razpravljanje tako v aktivu za delo na kulturnem področju kakor tudi za razpravo v kulturnih in prosvetnih organizacijah, kamor jo naj prenesejo komunisti. Na tej seji je bil tudi za upravnika večerne politične šole imenovan sodnik matuš Vendel in izvoljen za predsednika ideološke komisije Vlado Janžič.

S. B.

Zaustavite avtomobil... moped...

je varilec v Ljutomeru, doma pa je s Cvena. Kazen — 2 tisočaka in brezplačna vožnja motorja, njega in prijatelja v »Agroservisovem« kombiju do M. Sobote. Drago zna voziti motor, izpita pa nima. Zakaj?

Nekdo iz Slatine Radenci je plačal 500 dinarjev kazni; v ovinku je prehiteval kolesarja. Karel Žižek iz Hrastje-Mote 24 se je vračal iz G. Radgone vesel, preveč vesel. Gostišče je bilo preozko. Ustavili smo ga. Njegov prekršek bo obravnaval sodnik za prekrške. Peljal bi se rad dalje. Jože mu izprazni zračnico na kolesu. Karel nadaljuje pot in godrnja: »Vse vas bom dal v časopis!« »Vardar« javlja: »Zelo vinjen kolesar se je pripeljal, kljub temu da ste ga kaznovali. S prazno zračnico v prednjem kolesu. Pravi, da bo jutri dež, češ, da se preveč bliska tam zgoraj.« Smejemo se in želimo, da bi Karel Žižek srečno prispel domov. Mopedist Jože Marinič iz Radenskega vrha je odštel 500 dinarjev. Vozil je brez prednje zavore. Kolesarka Ema Grah iz Petanjcev 122 ni imela luči. Neupoštevanje prometnih predpisov jo je stalo 500 dinarjev. Pot je morala nadaljevati peš.

»Vardar« je še naprej sporočal. Zaustavljali smo nočne popotnike na kolesih. Nekaterim je bil tokrat dovolj samo nasvet, drugi so morali odšteti denar, ki so ga namenili za zabavo ali za nakup nečesa kar potrebujejo. Morda bi bilo bolje, da bi že zdavnaj marsikdo izmed njih ta denar namenil za opremo kolesa, popravilo mopeda, motorja ali avtomobila. Če ne zaradi prometnih predpisov, potem zaradi varnosti na cesti, zavoljo življenj, ki so preveč dragocena, da bi jih ogrožali.

Pohiteli smo še v G. Radgono. Spet smo se morali zaustavljati. Slavko Slekovec iz Vidma ob Ščavnici se je sklanjal nad motorjem. Motor ni in ni hotel vžgati. Tone pristopi. Odpre rezervo bencina in motor kmalu steče. Slavko se opravičuje. Takoj ugotovimo, Užival je alkohol. Alkotest pokaže, da nismo bili v zmoti. Slavko in njegova žena nadaljujeta peš proti domu. Tako je bolje za oba. In Slavko obljubi, da pred vožnjo ne bo nikdar več pil. Upamo, da bo besedo držal.

Kmalu smo spet v Murski Soboti. Poslovimo se. Pozno je že in ulice so prazne. Razmišljam o delu prometnih miličnikov. Naporno je in še bolj koristno. Spoštujmo njihovo delo, prizadevanja in zavedajmo se, da so ceste in prometna sredstva za ljudi in storimo vse, da bomo čim manj govorili o nesrečah. To je naša dolžnost.

STARI IGRALCI IMAJO BESEDO:

Franc Zelko najboljši igralec Pomurja

Po nedavni tekmi med old boys Sobota in Lendava, smo izbrali pri obeh moštvih stare veterane nogometa in jim zastavili sledeča vprašanja:

1. **Kdaj se je igral najboljši nogomet v Pomurju po osvoboditvi?**
2. **Ali se kakovost nogometa v SCL slabša ali ne? S**
3. **Zakaj se v Lendavi nogomet ne more dvigniti na določeno raven?**
4. **Ali ste igrali nogomet samo zaradi veselja do te panoge ali pa iz kakšnih drugih razlogov?**
5. **Katerega igralca vseh časov v Pomurju smatrate za najboljšega?**

Franc Zelko

Pri Nafti so na vprašanja odgovarjali Vidak Karel, Gerenčer, Török in Vajda, Na prvo vprašanje so vsi anketirani izjavili, da je bil najboljši nogomet v Pomurju od leta 1946—1950. Na drugo vprašanje sta Vajda in Vidak odgovorila, da kvaliteta nogometa ne pada, dočim sta Gerenčer in Török trdila, da pada kvalfteta nogometa zaradi nepožrtvovalnosti igralcev. Na tretje vprašanje odgovarjajo vsi štirje enako in sicer, da ni interesa in borbenosti do te panoge. Četrti odgovor je bil enoglasen: zaradi veselja. Za peto vprašanje so se trije odločili za Zelko Franca, dočim Vajda smatra za najboljšega igralca vratarja Štefaneca I. in Jandlna.

Pri Soboti so bili anketirani Kukanja, Kološa I, Krančič in Norčič A. Na prvo vprašanje so vsi enako izjavili, da je bil nogomet v Pomurju najboljši prva leta po osvoboditvi. Zanimivo je, da so na drugo vprašanje vsi štirje Sobočani izjavili, da kvaliteta nogometa pada. Odgovor na tretje vprašanje se je glasil: smatramo, da niso vzgojili mlade generacije, ko so se stari igralci umaknili. Četrti odgovor je enak odgovoru Lendavčanov: zaradi veselja. Peti odgovor je v celoti pripadal tov. Francu Zelku.

Rudar : Sobota 4 : 2

V V. kolu tekmovanja SNL je moštvo Sobote preteklo nedeljo gostovalo v Trbovljah ter se v prvenstveni tekmi pomerilo z domačim Rudarjem. Srečanje se je končalo z zmago domačinov s 4:2 (1:2). Začetek tekme je pripadel domačinom, ki so začeli ostro napadati ter v 7. minuti tudi dosegli vodstvo. Kmalu za tem so uredili svoje vrste tudi igralci Sobote in vedno nevarneje začeli napadati domača vrata. Po nekaj neuspelih napadih se je Martinuzziju vendarle posrečilo spraviti usnje v mrežo in rezultat izenačiti. Samo 7 minut kasneje pa je Maučec povedel svoje moštvo v vodstvo. S tem rezultatom sta moštvi odšli na odmor.

Tudi v začetku drugega polčasa je imela nekaj časa pobudo Sobota, vendar je prehitro zaprla igro in začela igrati bunker, kar pa je domačinom omogočilo, da so igrali na polovici Sobote. Tokrat solidna obramba Sobote se je sicer uspešno upirala vse do sredine polčasa, ko se je domačinom vendarle posrečilo rezultat izenačiti, nato pa še doseči dva gola ter s tem zmago. Tekmo je sodil Tavzes iz Ljubljane.

Prihodnjo nedeljo Sobota zopet gostuje na tujem. Srečala se bo z moštvo Delamarisa iz Izole.

RUDAR : SOBOTA 2:2 (2:1)

V predtekmi slovenskih ligašev sta se v borbi za točke pomerili tudi mladinski moštvi Rudarja in Sobote. Njuno srečanje se je končalo neodločeno 2:2. Mladinci Rudarja so bili boljši nasprotnik v prvem delu igre ter povedli celo z 2:0. Proti koncu prvega polčasa so se nekoliko razigrali tudi mladinci Sobote ter v zadnji minuti zmanjšali rezultat z golom Zadravca na 2:1.

V drugem polčasu so takoj močno pritisnili mladinci Sobote ter kmalu rezultat izenačili z lepim golom Glažarja. Proti koncu tekme so prevzeli pobudo zopet domačini, vendar do spremembe rezultata ni prišlo.

MM nogometna liga

PRESENETILI BELTINCI —

V drugem kolu MM nogometne lige so pomurski predstavniki pobrali le polovico izkupička. Zmagali sta moštvi Beltinec in Nafte, poraz pa sta doživeli moštvi Grafičarja in Radgone. Zlasti je presenetil novinec Beltinci, ki je odvzel obe točki solidni ekipi Fužinarja iz Raven in dokazal, da bo trd oreh za sleherno ekipo. Navdušila je tudi Nafta z visoko zmago nad ptujsko Dravo, kar daje upati, da se bo tudi letos potegovala za najvišje mesto. Moštvo Grafičarja je doživelo poraz na svojem igrišču od Kovinarja iz Maribora, vendar ne zaradi slabše igre, temveč zaradi sodnika Babiča iz Maribora, ki jih je oškodoval za enajstmetrovko in za drugi gol, ki je bil dosežen iz ofsidea. Vsled tega je vodstvo Grafičarja tudi vložilo protest. Poraženo pa je bilo tudi moštvo Radgone v Dravogradu predvsem zaradi neučinkovitega napada.

BELTINCI : FUŽINAR 1:0 (1:0)

Tehnično boljši gostje so bili favorit srečanja. Toda borbeni domačini so jih presenetili s požrtvovalno igro ter zasluženo pobrali ves izkupiček. Domačini so že v začetku imeli nekaj lepih priložnosti, ki jih niso izkoristili. Edini gol je dosegel Maučec v prvem polčasu, za katerega pa trdijo, da je bil zelo lep in se redko vidi na nogometnih igriščih. Za priborjeno zmago zasluži pohvalo celotno moštvo, najzaslužnejša med njimi pa sta bila Zadravec in Puklavec. Tekmo je zelo dobro vodil Kozar iz Murske Sobote.

NAFTA : DRAVA 5:0 (2:0)

Tekma ni bila na visoki tehnični ravni. Potekala pa je v veliki premoči domačinov, ki so imeli skozi celo tekmo pobudo. Gostje so imeli slabo točko v vratarju, zlasti v drugem polčasu. Vratar tudi nosi največjo krivdo za tako visok poraz. Pri domačinih je bil najboljši srednji krilec Perša II. Gole za Nafto so dosegli Pinter v 2. in 73. min., Perša II. v 45. (11 m), Piberčnik v 63. ter Matičič v 67. minuti. Tekmo je dobro vodi Janžeković iz Maribora. Nafta je nastopila v telje postavi: Sekereš (Farkaš), Furšt, Kepe, Bači II, Perša II, Bači III, Gobec (Perša I), Matičič, Horvat, Pibečnik in Pinter.

GRAFIČAR : KOVINAR 2:4 (1:1)

Srečanje je potekalo v enakovredni igri. Prvi so prišli v vodstvo domačini. Gostje so izenačili iz enajstmetrovke, nato pa povedli z golom, ki so ga dosegli iz offsidea. Za tem je postala igra nezanimiva. Oba zadetka za Grafičarja je dosegel Madžar. Tekmo je vodil sodnik Babič iz Maribora nekoliko pristransko. Pa tudi stranska sodnika nista bila kos svoji nalogi.

OJSTRICA : RADGONA 3:0 (1:0)

Oba nasprotnika sta pokazala slabo igro. Tekma je potekala v rahli terenski premoči gostov, ki pa so imeli svoj slabši del v napadalni petorki, ki ni znala izkoristiti niti ene priložnosti za zadetek. Radgona je imela boljši del moštva v obrambi, v kateri je bil najboljši srednji krilec Stefanec. Nasprotno pa so imeli domačini svoj boljši del v napadu, ki je dosegel tri zadetke in s tem že drugo zmago.

SOBOŠKI »PARTIZAN«

Prijetno presenečenje

V nedeljskem 10. kolu tekmovanja v II. republiški košarkarski ligi — vzhod, je soboški Partizan na svojem terenu izgubil srečanje z moštvom Svobode iz Ljubljane, z rezultatom 98:60 (48:21).

Sodnikoma Rajtmajerju in Meršniku sta se moštvi predstavili v naslednjih postavah: Svoboda: Gaberšek 25, Sešek 28, Omahen 4, Muck 6, Pleško 17, Crnek 8 in Ahčan 6; Partizan: Juteršnik 4, Kureš 14, Kokalj 4, Miholič 11, Zelko 12, Veršič 16, Györfi 2 in Seruga.

Povedli so gostje in svoje vodstvo neprestano večali. Tako je bil v 10. minuti igre rezultat že 22:6 v njihov prid. Domači so se le stežka upirali hitremu in preciznemu nasprotniku, ki je dosegal koše predvsem z meti izven rakete.

Toda povsem druga slika dogodkov se je okrog 100 gledalcem nudila v drugem delu igre. Domači so zaigrali precej lepše in lahko bi rekli, da so v tem delu prikazali eno svojih najboljših iger doslej. Tako so dovolili nasprotniku, da je v tem polčasu zmagal le z 11 točkami razlike. Zelo lepo so zaigrali v napadu, le da so na račun tega zanemarili obrambo in tako po nepotrebnem prejemali koše.

Sodnika sta svojo nalogo dobro opravila.

DVE TEKMI — DVE ZMAGI GOSTOV

V drugem kolu Pomurske mladinske nogometne lige sta bili na sporedu le dve tekmi, v obeh pa so zmagali gostje. Zmaga Nafte nad Šalovci je bila pričakovana, medtem ko je Veržej z Zmago nad Bakovci nekoliko presenetil.

Rezultati:

Šalovci : Nafta 1:4

Bakovci : Veržej 1:2

Trenutno je v vodstvu Veržej s 3 točkami pred Nafto in Bakovci z 2 točkama itd.

RAZPORED NOGOMETNIH TEKEM ZA 21. IN 22. 9. 1963

M. Sobota, 21. 9. 1963

ob 14.30 uri Grafičar : Turnišče ml.

ob 16. uri Pušča : Turnišče, del. Koblencar

Nedelja, 22. 9. 1963

Lendava: ob 9. uri Nafta : Bakovci ml.; ob 10.30 uri Gradbenik : Bakovci, del. Jež

Puconci: ob 15. uri Puconci : Šalovci, del. Vratarič

M. SOBOTA: ob 9. uri Sobota B : BELTINCI ml.; ob 10.30 uri Sobota B : Rakičan, del. Svatina

Veržej: ob 15. uri Veržej : Brazda

Moravci: ob 15. uri Moravci : Dokležovje, del. sodnik

Križevci: ob 15. uri Križevci : Tišina, del. sodnik

Dasciplinske kazni:

Horvat Zdravko, NK Šalovci, se kaznuje s prepovedjo igranja za dobo 7 mesecev;

NK Šalovci se kaznuje z ukorom, ker igralci niso v zadostni meri vplivali na izključenega igralca, da zapusti igrišče, zaradi česar je prišlo do prekinitve igre.

NK Rakičan in NK Gradbenik, z ukorom, ker nista obvestila NP in sodnike o spremembi časa igranja tekme.

Tekma Šalovci : Bakovci se registrira 0:3 v korist Bakovci.

Mladinska tekma Salovci : Bakovci se registrira 0:3 v korist Bakovci.

NP. M. Sobota

V 2. kolu 49 golov

Drugo kolo Pomurske nogometne lige je poteklo v znamenju visokih rezultatov. Zlasti je bil dosežen presenetljivo visok rezultat v Šalovcih, kjer je bilo doseženih 18 golov, kar je zelo nenavadno. Največje presenečenje tega kola pa je prav gotovo zmaga Brazde nad Turniščem, saj je Turnišče veljalo za velikega favorita. Vsi ostali rezultati so bili več ali manj pričakovani. Drugo kolo je torej prineslo naslednje rezultate:

Bakovci : Veržej 5:1

Šalovci : Gradbenik 3:15

Brazda: Turnišče 4:2

Rakičan : Puconci 2:6

Pušča Sobota B 2:9

Po nepopolnem drugem kolu so v vodstvu Bakovci pred Soboto B in Puconci, vsi s 4 točkami. Sledijo: Gradbenik, Turnišče in Brazda z 2 ter Rakičan, Pušča, Šalovci in Veržej, ki so brez točke.

Old boys Sobota — Old boys nafta 6:1

V soboto, 14. sept. je bila na igrišču NK Sobota prijateljska nogometna tekma med starimi »asi« Sobote in Nafte. Pred tekmo je tov. Ervin Kerčmar, nekdanji igralec obeh moštev izročil v imenu starih igralcev Sobote tov. Francu Zelku lepo darilo za dolgoletno uspešno igranje pri moštvu NK Sobota. Moštvi sta nastopili v sledeči postavi:

SOBOTA: Ovček, Kološa I, Krančič, (Svatina), Norčič Aki, Kukanja, (Merica), Babič, Zorec, Vrtarič, Norčič Jože, Lah in Kološa II. **NAFTA:** Štefanec I, (Vidak II.) Lutar, Štefanec II., Vidak I., Norčič B., Gerenčer, Török, Simunič (Vajda), Boldižar in Varga.

Tekma se je začela precej živahno in borbeno, vendar le za nekaj časa. Pri obeh moštvih se je opazilo, da igralcem manjka kondicije. Sobota je bila sicer boljše moštvo, kar je tudi razumljivo, saj so pri Soboti nastopili preežno mlajši igralci kot pri Nafti.

Pri Soboti so nastopili vsi igralci, ki so prekoračili 30 let, dočim je bila pri Nafti povprečna starost približno 36 let. Najstarejši na igrašču je bil vsekakor tov. Kukanja, 49 let, kar ga pa ni dosti oviralo pri točnem podajanju žoge. V vodstvo so prvi prišli domačini po Lahu. Kmalu nato so Lendavčani uredili svoje vrste in po Šimuniču izenačili. Končni rezultat prvega polčasa je postavil Babič Mirko s prisebnim strelom. Drugi del igre je pripadal Soboti. Nekaj zelo lepih akcij napadalcev Sobote je rodilo kar štiri zadetke.

Strelci so bili: Norčič Aki 2, Kološa II 1, Svatina 1 ter Šimunka za Nafto.

Tekmo je z manjšimi napakami sodil pred približno 250 gledalci tov. Hari iz Lendave.

V nedeljo, 22. sept. bodo stari Sobočani igrali povratno tekmo v Lendavi.

Uspel povratni strelski troboj

Preteklo nedeljo je bil v Mariboru povratni strelski troboj občinskih strelskih reprezentanc Maribor-Tezno, Maribor-Tabor ter M. Sobota. Prvo tekmovanje je bilo v počastitev 22. julija v Murski Soboti. To tekmovanje pa je bilo hkrati tudi predpriprava naših najboljših strelcev za državno prvenstvo, ki bo od 20.—23. t. m. v Beogradu. Na tekmovanju so se pomerile ekipe članov in članic. Člani so tekmovali z MK puško proste izbire v trostavu ter z MK puško serijske izdelave. Članice pa z MK puško za mali olimpijski meč. Skupno je torej tekmovalo 37 strelcev. Za srečanje je tudi značilno, da so bili doseženi precej boljši rezultati kot na prvem srečanju, zlasti pri članih. Doseženi so bili naslednji rezultati:

MK puška proste izbire — trostav:

Ekipno je zmagala v tej disciplini Maribor-Tabor s 1544 krogi pred Mursko Soboto 1426 in Maribor-Tezno 1280 krogi.

Med posamezniki je bil najboljši Župančič (M-Tabor) s 533 krogi. Tekmovalci iz M. Sobote so zavzeli naslednja mesta: Bagari četrto mesto s 501 krog, Drvarič peto s 471 ter Sušnik šesto s 454 krogi.

MK puška serijske izdelave: trostav:

Zmagala je ekipa Maribor-Tezno z 964 pred Mariborom-Tabor 924 ter Mursko Soboto 863 krogov.

Najboljši posameznik je bil Mlinarić M-Tezno) s 255 krogi. Naš najboljši tekmovalec v tej disciplini je bil Drvarič z 233 krogi in je zasedel 6. mesto. Turner je bil 8. in Kučinec 10.

MK puška »Olimpijski meč«

Med ekipami je zmagala ženska reprezentanca Maribor-Tezno z 928 pred ekipo Maribor-Tabor 925 in Mursko Soboto 843 krogi. Najuspešnejša tekmovalka je bila Anica Trup (M-Tezno) z 259 krogi. Naša najboljša tekmovalka je bila Marta Makari z 236 krogi in je zasedla četrto mesto. Ta tekmovalka je tudi v najbolj stalni formi.

V tekmovanju predsednikov ObSO M-Tezno, M-Tabor in M. Sobota ter sekretarja OSO Maribor je v streljanju z MK puško serijske izdelave zmagal Žirovnik, sekretar OSO z 244 krogi pred Obrektom (M-Tezno 233, Bedičem (M. S.) 230 in Jauvnikom (M-Tabor z 212 krogi.

Nesrečni Ljutomer

V osmem kolu II. vzhodne republiške odbojkarske lige je moštvo Ljutomera preteklo nedeljo sprejelo v goste odbojkarje Sl. Bistrice. Njuno srečanje, ki je bilo odločilnega pomena za naslov prvaka — saj sta se tokrat srečali moštvi, ki se lahko še edini potegujeta za ta naslov — se je končalo s presenetljivo zmago gostov s 3:2. Domačini, ki so veljali za favorita srečanja, so to pot izgubili samo zaradi hujše poškogbe svojega najboljšega igralca in kapetana Iva Šumaka v drugem setu. Od tedaj naprej so igrali brez njega, kar pa je zelo vplivalo na soigralce, in srečanje izgubili. S tem pa so verjetno izgubili vse možnosti za osvajanje najvišjega naslova, kar je res škoda, saj si tega zares zaslužijo.

ŠTIRJE NOVI KLUBI

Preteklo nedeljo so pričeli s tekmovanjem tudi v občinski nogometni ligi Murska Sobota, kjer nastopa 5 moštev in sicer Bogojina, kot zadnjeplasirano moštvo PNL ter štirje na novo ustanovljeni klubi: Dokležovje, Tišina, »Vrelec« Moravci ter Križevci v Prekmurju. V prvem kolu sta bila dosežena naslednja rezultata:

Dokležovje : Bogojina 2:5

Tišina : Vrelec 6:1

Križevci so bili prosti.

ŠE VEDNO NI ZNAN PRVAK

V predzadnjem kolu občinske nogometne lige Lendava sta bili odigrani le dve tekmi. Petišovci so vikoso premagali Dolgo vas, Gaberje in Graničar pa sta se razšla z neodločenim rezultatom. Vse ostale tekme pa so se končale s 3:0. Tako še vedno po predzadnjem kolu ni znano, kdo bo postal občinski prvak. Vsekakor pa bo to mesto pripadlo Zvezdi iz Doline ali Petišovcem. V tem kolu so bili doseženi naslednji rezultati:

Dolga vas : Petišovci 0:6

Gaberje : Graničar 3:3

Hotiza Nafta B 3:0

Elektro : Gradbenik B 0:3

Zvezda : Mehanika 3:0

Po nepopolnem predzadnjem kolu vodi Zvezda s 23 točkami. Sledijo Petišovci z 21, Graničar 18, Dolga vas 16, Hotiza in Eelektromontaža 13, Gaberje 11 ter Mehanika 7 točk. Izven konkurence ze Nafta B zbrala 30 točk ter Gradbenik B 9 točk.

KAREL TURNER NA DRŽAVNEM PRVENSTVU

Preteklo nedeljo je bilo v Ljubljani končano letošnje republiško strelsko prvenstvo, katerega so se udeležili vsi najboljši slovenski strelci. Med njimi so nastopili tudi najboljši pomurski strelci iz Občinskega strelskega odbora M. Sobota v sestavu: Turner, Bagari, Drvarič in Sušnik, ki so tudi edini predstavljali Pomurje na tem kvalitetnem tekmovanju. V izredno hudi konkurenci, na tekmovanju je bilo tudi več državnih reprezentantov, so se pomurski strelci pomerili v streljanju z MK proste izbire (precizno puško) v trostavu, z MK puško serijske izdelave v trostavu ter v olimpijskem meču. Naši strelci so bili najuspešnejši v streljanju z MK serijske izdelave, v kateri je bil najboljši naš tekmovalec Karel Turner, ki je z doseženimi 488 krogi presegel normo ter se plasiral v nadaljnje državno prvenstvo, ki bo 21. septembra najbrž v Beogradu. To je tudi prvi pomurski strelec, ki bo nastopil na državnem prvenstvu, kar je vsekakor velik uspeh tega športa v Pomurju, posebno pa v M. Soboti. Zelo blizu državnemu prvenstvu je bil tudi naš drugi tekmovalec Bagari, ki je le za 16 krogov zaostal za normo. Vsekakor pa bi tudi Bagari dosegel ta uspeh, če pred samim tekmovanjem ne bi bila izločena njegova puška, ker ni izpolnjevala tehničnih pogojev za republiško prvenstvo. Sicer pa smo z uvrstitvijo naših tekmovalcev v tekmovanju posameznikov nadvse zadovoljni, zlasti, kar se tiče streljanja z MK serijske izdelave, dočim smo v ekipnem plasmanu pričakovali boljšo uvrstitev. Na tekmovanju je bilo doseženih tudi nekaj novih rekordov ter se od 78 nastopajočih 47 uvrstilo na državno prvenstvo.

Rezultati:

MK pušta proste izbire (olimpijski match):

Ekipno je zmagala Ljubljana-Vič z 1732 krogi. Ekipa M. Sobote je bila z 1560 krogi šesta. Med posamezniki je zmagal Mikulič (Ljubljana-Vič) z 589 krogi, t. j. z novim republiškim rekordom. Tekmovalci iz M. Sobote so dosegli naslednje število krogov: Bagari 542, Sušnik 525, Drvarič 513 ter Turner 505 krogov. To je bil prvi nastop naših strelcev na republiškem prvenstvu z MK proste izbire s katero disciplino so začeli tekmovati šele pred kratkim.

MK Puška proste izbire (trostav):

Ekipno je zmagala Ljubljana-Vič z 3268 krogi. Ekipa M. Sobote jedosegla 2986 krogov ter zasedla peto mesto. Posamezno je bil najboljši celjan Jagič z 1117 krogi. Naši najboljši strelec v tej disciplini je Bogori z 1.002 kroga pred Turnerom, ki je prav tako dosegel 1.002 kroga itd.

MK puška serijske izdelave (trostav):

Najboljša ekipa je bila Maribor-Tezno z 1982 krogi. Ekipa M. Sobote je zbrala 1724 krogov. Med posamezniki je bil nauspešnejši Mikulič (Ljubljana) z 516 krogi. Najboljši pomurski strelec pa Turner z 488 krogi. Ostali naši strelci so dosegli naslednje število krogov: Bagari 464, Drvarič 433 in Sušnik 399 krogov.

Našemu edinemu strelcu Turnenju pa želimo čimveč uspeha na državnem prvenstvu. Ta uspeh pa ne bo prišel sam od sebe, ampak je potrebno izkoristiti ves prosti čas do državnega prvenstva za treniranje in temeljite priprave.

I. P.

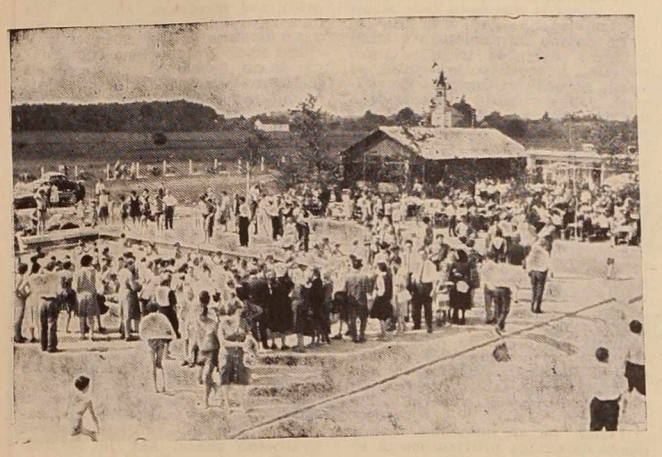

Mar množica ljudi ob bazenu ne priča o veliki higienskozdravstveni pridobitvi — s termalnim kopališčem v Moravcih

Termalno kopališče v Moravcih - tokrat v zdravstveni perspektivi

Najdražjemu - zdravju naproti

Sobotna slika v moravskem termalnem kopališču

V novi, sodobno urejeni restavraciji smo srečali nekaj gostov; sedeli in kramljali so za lepo pogrnjenimi mizami, ob brizgancih in jedilih, ki so prijetno dišala in nam nevsiljivo obujala skomine.

Toda še več gostov je bilo v zaprtih kabinah, pa tudi v odprtih kopalnih bazenih smo našteli najmanj petdeset takih, ki so si tega dne, ob še kaj radodarnem jesenskem soncu podjetno »namakali« v vroči, na oko malo čudno obarvani vodi, ki vre kot za stavo iz zemeljskih nedrij.

In glej! Že je pripeljal avtobus, poln turistov nekje od Celja. Potekle so prve minute in najbolj vneti so si nadeli kopalke in poskakali v bazena . . . Živ-živ je postal se glasnejši. Tovariš, ki skrbi za red in čistočo, je poskrbel še za eno senzacijo: malo bolj kot ponavadi je odvil ventil in voda z močnim zadahom je še z večjo silo bruhala v bazen. Na svoj račun so tako prišli tudi tisti, ki se tokrat niso odločili za kopanje; vsak od prispelih gostov je lahko vsaj z roko preizkusil moč in izredno toploto prijateljice mnogih.

Tako sliko pa bi v moravskem termalnem kopališču lahko videli v teh dneh kot na filmskem traku. Vedno več gostov zahaja v ta kraj, tudi od daleč. Vedno več je fičkov, rekordov in drugih vozil, z domačimi in tujimi oznakami. Moravci že postajajo pojem turizma in tudi zdravilstva.

In prav slednjemu bomo tokrat odmerili še nekaj vrstic!

Vodstvo Hotela »Zvezda« v M. Soboti ugotavlja, da je ob kopalnih objektih v Moravcih še vedno premalo weekend hišic. Prav v soboto so postavljali še dve. Dosedanje tri weekend hišice so namreč vedno zasedene in niti ne morejo ustreči vsem željam. Zato se je to podjetje, ki je letos prevzelo — in to dokaj uspešno! — upravljanje tega termalnega kopališča pod svoje okrilje, odločilo za zasilno rešitev. Pri zasebnikih v Moravcih so pridobili 48 ležišč, ki jih je pregledala posebna komisija občinske skupščine in določila tudi cene, ki se gibljejo od 250 do 400 din po sobi. Tako so tudi prebivalci Moravec dali svoj prispevek k temu, da se lahko v kopališču mudi teden, štirinajst dni ali tudi več mnogo stalnih gostov, ki si tod ob zelo dostopni ceni — dnevni pension namreč stane 1.250 din, ob tem, da se lahko gost ves dan kopa v bazenih, 1 krat dopoldne in 1 krat popoldne pa tudi v sodobno urejenih kabinah — iščejo ljubega zdravja. In tudi takih gostov je vedno več!

Ceprav ob tej priložnosti še ne moremo zapisati, da je zdravilnost moravske vode že tudi strokovno potrjena in priznana, čeprav kemične analize sicer obstojajo, pa je vendarle važnejše dejstvo, da so jo številni ljudje, ki bolehajo zaradi revme, išiasa, sklepnih bolezni, zožitve žil, ekscemov itd., že sprejeli kot svojo prijateljico, ki jim polagoma vrača ljubo zdravje, najdražje, kar je pač človeku življenjsko potrebno za ugodno osebno počutje in delovno sposobnost.

Domala neverjetno se sliši, da si je tukaj iskal zdravje že tudi neki Amerikanec. Pa neki mož iz Sremske Mitrovice, na sicer neuradno priporočilo svojega zdravnika. Največ takih gostov pa je iz Celja in Maribora; sem so prišli na osebno pobudo zdravnikov ali pa tudi po branju časopisnih vesti.

Neko Mariborčanko so pripeljali v Moravce. V bazen so jo morali nositi na nosilih. Otrpnili so ji udje; nog in rok sploh ni mogla premikati. Tu je bila mesec dni. Vračala se je zadovoljna, saj je ob slovesu že lahko stegnila roko. Ali pa neka Celjanka, ki se je že sedem dolgih let zdravila zaradi akscema pri očesu. Zdravnik ji je za poskus priporočal Moravce. Po večdnevnem bivanju in ustrezni kopalni »kuri« se je vračala domov — ozdravljena.

Sicer pa ni potrebno verjeti v čudeže. Stopite z nami v prijazne weekend hišice in pokramljajte s tremi od mnogih, ki so prišli semkaj zato, da bi si povrnili zdravje.

Julka Kristovič iz Maribora z zavratno boleznijo v kolenih: »Počutim se bolje. Po vsaki kopeli me močno žeja. Tukaj sem na svoje stroške. Ko sem prišla sem, sem tudi po ravnini obvezno rabilo obe bergli, zdaj pa že zmorem z eno. Upam pač v najboljše: da bom lahko šla domov vsaj z eno bergljo in da se bom prihodnjič lahko znebila tudi druge. Razume se, da bom kopeli v Moravcih toplo priporočala tudi drugim.« Naj še dodamo, da je bila Kristovičeva dosedaj že v Varaždinskih, Laških in Dolenjskih toplicah.

Franc Duh iz Celja: »Pridobitev je v tem, da že gre precej na boljše. Na nogah imam zožene žile; v bolnišnici so mi vanje dajali kisik. Ko sem prišel sem, sem od zasebnega stanovanja do kopališča počival — čeprav je tod ravnica — najmanj desetkrat, zdaj pa že gre brez vsakega počivanja. Čeprav je šele začetek razvoja kopališča, sem s hrano in ostalo oskrbo zadovoljen. Če ne bi bil, ne bi podaljšal mojega bivanja tukaj še za osem dni. Uprava podjetja in upravnik kopališča se na moč trudita, da bi kar najbolj ustregla nam, stalnim gostom.«

In še njegova boljša polovica, Marija Duh: »Sklepna revma me je močno »mantrala«. Dobivala sem injekcije v kolena. Sedaj že gre na bolje. O moravskem kopališču sem brala v časopisih. In z možem sva se takoj odpravila sem.

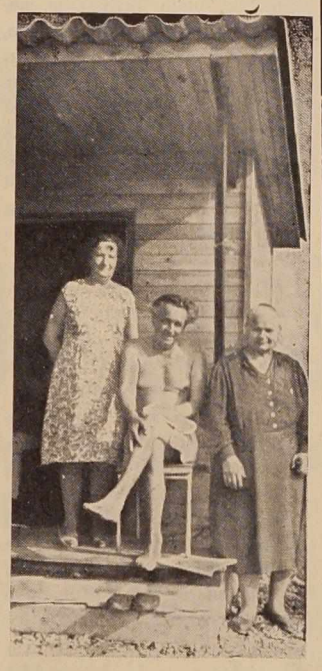

Naši sobesedniki: Franc in Marija Duh, Julka Kristovič

Sicer sva se najprej namenila na morje, toda tukaj je za najino bolezen mnogo bolje kot na morju. Kopeli v moravskem termalnem kopališču priporočam vsakomur.«

Tako pa bi vam lahko povedalo deset, pa tudi po petnajst stalnih gostov, ki se vsak dan kopljejo v moravskem termalnem kopališču, z velikim in nedeljenim upanjem, da se jim bo povrnilo ljubo zdravje. In nekateri so se ob svojih izkušnjah tudi že prepričali o zdravilnosti moravske »atomske« vode!

TRGOVSKO PODJETJE »PREKMURSKI MAGAZIN« ZA PRAZNIK OBČINE M. SOBOTA

Start na milijardo

☐ Trgovsko podjetje »Prekmurski magazin« iz Murske Sobote bo v kratkem odprlo v novem poslopju na Titovi cesti v Murski Soboti sodobno opremljen lokal — samoizbirno trgovino s štirimi oddelki: moškim, ženskim, otroškim in oddelkom z modnim in tekstilnim blagom. Ta trgovina bo za potrošnike Murske Sobote in Pomurja sploh izredno pomembna novost; poslovala namreč ne bo tako kot samopostnežne trgovine, kakor to morda mislijo posamezniki, temveč bo lahko potrošnik povedal prodajalcu, kaj pravpzaprav želi. Vso blago bo namreč videl razloženo na pultih. Taka prodaja omogoča kupcu veliko prednost pri izbiranju blaga.

☐ Trgovsko podjetje »Prekmurski magazin« iz Murske Sobote je pred kratkim odprlo nov trgovski lokal tudi v Filovcih, predvsem zavoljo tega, ker živi v tem kraju okrog 750 prebivalcev, ki nimajo nikjer v bližini trgovskega lokala, kjer bi si lahko *omislili najnujnejše življenjske potrebščine*. Za otvoritev tega lokala se je podjetje odločilo predvsem zaradi potreb potrošnikov; prodajalno je namreč odprlo ne glede na to, ali bo tudi rentabilna.

☐ Podobno je tudi s prodajalno v Moravcih, kjer se je v zadnjem času pričel intenzivno razvijati turizem, a prizadevanja Trgovskega podjetja »Prekmurski magazin« gredo v korak z razvojem te gospodarske panoge v tem kraju.

☐ Trgovsko podjetje »Prekmurski magazin« iz Murske Sobote je svoje podeželske trgovine — skupaj z mestnimi ima namreč 25 trgovskih poslovalnic — že domala povsod preselilo iz zastarelih prostorov v razne domove in jih tudi sodobneje opremilo. V teh lokalih je zaposlenih okrog 70 trgovskih delavcev, med njimi 12 vajencev.

☐ V Trgovskem podjetju »Prekmurski magazin« v Murski Soboti predvidevajo, da bodo uresničili letošnji načrt v skupni vrednosti 800 milijonov dinarjev. Po otvoritvi nove samoizbirne trgovine v Murski Soboti pa se bo promet še izdatno povečal, zato bodo že prihodnje leto prav gotovo uspešno startali celo na milijardo dinarjev skupnega prometa.

☐ Delovni kolektiv »Prekmurskega magazina« iz Murske Sobote čestita ob občinskem prazniku vsem svojim cenjenim potrošnikom in prebivalstvu soboške občine z željo, da bi njegove sodobno opremljene in s kakovostnim blagom založene trgovine bile v prihodnje še bolj množično obiskane. Glavni smoter kolektiva je namreč: še bolj se približati potrošniku, njegovim zahtevam in željam!

TRGOVSKO PODJETJE »PREKMURSKI MAGAZIN« ZA PRAZNIK OBČINE M. SOBOTA

Tedenski koledar

Petek, 20. sept. — Brane
Sobota, 21. sept. — Matej
Nedelja, 22. sept. — Mavricij
Ponedeljek, 23. sept. — Slavojka
Torek, 24. sept. — Nada
Sreda, 25. sept. — Uroš
Četrtek, 16. sept. — Justa

Zdravstvena dežurna služba

20. septembra — dr. Lopert
21. septembra — dr. Hajdinjak
22. septembra — dr. Hajdinjak
23. septembra — dr. Gruškovnjak
24. septembra — dr. Lopert
25. septembra — dr. Gregorčeva
26. septembra — dr. Lopert

KINO

MURSKA SOBOTA — od 20. do 22. sept. ameriški barvni kinemaskopski film: »Prigode Hucklebunryja Finna., 23. in 24. sept. jugoslovanski film: »Medaljon s trémi srci«, 25. in 26. sept. angleški kinemaskopski film: »Expresso Bongo«.

SLATINA RADENCI — 21. in 22. sept. italijanski barvni kinemaskopski film: »Rimska sužnja«, 26. sept. gruzijski film: »Tuji otroci«.

LJUTOMER — 21. in 22. sept. italijanski barvni kinemaskopski film: »Maratonska bitka«, 25 in 26. sept. ameriški barvni film: »Razburkano morje«.

KRIŽEVCI PRI LJUTOMERU — 21. in 22. sept. ameriški film: »Čas ljubezni in čas smrti«.

VIDEM OB ŠČAVNICI — 21. in 22. sept. nemški film: »Prfoks«.

VELIKA POLANA — 21. in 22. septembra italijansko-francoski film: »Benetke, mesečina in ti«.

ŠALOVCI — 21. in 22. sept. francoski kinemaskopski film: »Streljajte na pianistko«.

Komisija za štipendije pri Trg. podjetju »Univerzal« Lendava

RAZPISUJE

2 ŠTIPENDIJI

in sicer:

1 ŠTIPENDIJO na pravni fakulteti — 1. letnik

1 ŠTIPENDIJO na ekonomski srednji šoli — 2. letnik

Prednosti imajo kandidati s področja podjetja. Interesenti naj predložijo prošnje do 15. oktobra 1963 komisiji za štipendije. O-850

Upravni odbor Trgovskega podjetja »Univerzal« Lendava, razpisuje prosto delovno mesto

TAJNIKA PODJETJA

Pogoji: 1) popolna srednja šola in 5 let prakse na tajniških ali sličnih poslih;

2) nepopolna srednja šola in 10 let prakse na tajniških ali sličnih poslih.

Nastop službe je mogoč takoj ali po dogovoru. Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

Trgovsko podjetje »Petrol« Ljubljana, skladišče Murska Sobota razpisuje za bencinski servis v G. Radgoni prosto delovno mesto

TRGOVSKEGA POMOČNIKA

Nastop službe takoj, ali po dogovoru. Plača po pravilniku podjetja. Reflektanti naj pošljejo pismene ponudbe na »Petrol«, skladišče M. Sobota, Jožeta Kerenčiča št. 17. O-845

»PANONIJA«, industrija kovinske galanterije, Murska Sobota, razpisuje delovno mesto

ADMINISTRATORJA

V SPLOŠNEM SEKTORJU PODJETJA

Pogoj: *Ekonomska srednja šola ali administrativna šola s prakso.*

Nastop službe s 1. oktobrom 1963 ali po dogovoru. Osebni dohodek določa pravilnik o delitvi osebnih dohodkov. — Prijave pošljite v 15. dneh po objavi v časopisu. O-852

Kmetijska zadruga »Ledavski dol« Cankova, razpisuje razprodajo za dne 21. septembra 1963 ob 14. uri in sicer

VEČ VRST VPREŽNIH KMETIJSKIH STROJEV, ROČNIH ŠKROPILNIC IN KOBILO V STAROSTI 6 LET

V kolikor ne bo interesentov iz družbenega sektorja, se bo 1 uro pozneje vršila razprodaja najugodnejšim ponudnikom iz področja zadruge. Kobila se proda tudi interesentom izven območja zadruge. O-856

Festival sodobne komorne glasbe

PPETEK, 20. IX. OB 20. URI
SODOBNA JUGOSLOVANSKA GLASBA

Pavel Šivic
Ruben Radica
Dušan Radić
Petar Bergamo
Primož Ramovš
Milko Kelemen
Izvajalci
Mitja Gregorač, tenor
Pavel Šivic, kvalir
Aci Bertoncelj, klavir
Trio Ebert — Wien
Zagrebški godalni kvartet

SOBOTA, 21. IX. OB 11. URI
SODOBNA SLOVENSKA KOMORNA GLASBA
Komentar in diskusija Pavel Šivic

SOBOTA, 21. IX. OB 20. URI
KLASIKI SODOBNE GLASBE

Maurice Ravel
Igor Stravinski
Anton Webern
Paul Hindemith
Béla Bartok
Izvajalci
Pavla Uršič-Petrič, harfa
Ansambel Slavko Osterc
Ivo Petrič, dirigent
Miha Gunzek, klarinet
Olga Skalar, violina
Palev Šivic, klavir
Boris Čampa, flauta
Marjan Lipovšek, klavir

NEDELJA, 22. IX. OB 11. URI
KLASIKI JUGOSLOVANSKE SODOBNE GLASBE

Josip Slavenski
Slavko Osterc
Marij Kogoj
Josip Slavenski
Slavko Osterc
Izvajalci
Ansambel Slavko Osterc
Ivo Petrič, dirigent
Mitja Gregorač, tenor
Pavel Šivic, klavir
Zagrebški godalni kvartet

NEDELJA, 22. IX. OB 16. URI
KLASIKI SODOBNE GLASBE

Bohuslav Martinu
Carlos Salzedo
Benjamin Britten
Alban Berg
Dmitrij Šoštaković
Izvajalci
Olga Skalar, violina
Pavel Šivic, klavir
Pavla Uršič-Petrič, harfa
Mitja Gregorač, tenor
Marjan Lipovšek, klavir
Miha Gunzek, klarinet
Trio Ebert — Wien

V ŠTUDIJSKI KNJIŽNICI

v Murski Soboti je odprta razstava: Miško Kranjec in njegova dela.

Razstava bo odprta od 15. septembra do 30. oktobra 1963.

UPRAVA
Študijske knjižnice
D-851

MALI OGLASI

GOSPODARSKO POMOČNICO za opravljanje 5 krav, vajeno tudi poljskih del, potrebujem. Nudim vso oskrbo in plačo po dogovoru. Ponudbe na: Franc Dolenc, Stara Loka 5, p. Škofja Loka. M-815

STISKALNICO, hidravlično, za izdelovanje olja, v dobrem stanju, kupim. Naslov v upravi lista. M-837

ŠTEDILNIK »Tobi«, rabljen, prodam. Ogled po 15. uri, Mladinska 4, M. Sobota. M-838

SPALNICO, dobro ohranjeno in štedilnik, ugodno prodam. Miklošs Kuzmiča 41, M. Sobota. M-839

ELEKTROMOTOR, 5,2 kW zamenjam za 7 kW ali prodam. Franc Mauko, Boračeva, p. Slatina Radenci. M-840

GOSPODINJSKO POMOČNICO, po možnosti starejšo, išče štiričlanska družina. Plača izredno dobra. Ing. Alenka Lukač, Česnikova 32, Ljubljana. M-842

1 kub. meter BOROVIH DESK, debele 1 col, kupim, Javiti dnevno od 6. do 14. ure pri vratarju, ČZP »Pomurski tisk«, M. Sobota. M-843

GRADBENO PARCELO v Murski Soboti prodam in opremljeno sobo oddam. Poizvedbe pri Alojzu Klemencu, Prežihova 8, M. Sobota. M-844

DENARNICO z dokumenti sem izgubil od gostilne Makari do Vadarskega dola. Poštenega najditelja prosim, da vrne dokumente na ime Franc Hajdinjak, Vadarci, p. Bodonci, denar naj obdrži kot nagrado. M-846

SOBNO in KUHINJSKO pohištvo rabljeno, v dobrem stanju, kupim. Informacije: Blagajna avtobusne postaje M. Sobota M-847

GOSPODINJSKO POMOČNICO, zdravo, mlajšo, sprejmemo s 1. oktobrom. Pismene ponudbe poslati na naslov: ing. France Lombergar, Turnerjeva 31, Maribor. M-848

MOTORNO KOLO — roler »ISO«, 125 ccm, italijanski, ugodno prodam. Tišina 64. M-854

GOSPODINJSKO POMOČNICO za dopoldanski čas, iščem. Ponudbe na oglasni oddelek PV pod šifro: »Dobra plača«.

ŠOLSKI ODBOR OSNOVNE ŠOLE »STEFANA KOVAČA« TURNIŠČE
razpisuje delovni mesti 2 snažilcev.
Osebni prejemki po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov šole.
Moški nastopi službo takoj, ženska pa po dogovoru. Zaželjen je zakonski par.
Pismene ponudbe poslati šolskemu odboru Turnišče.
Razpis velja do zasedbe delovnih mest. D-855

POSESTVO okrog 3 ha, vinograd, gozd, njive in travnike, zaradi starosti poceni prodam. Elizabeta Toplak, Kremperk 7, p. Zg. Ščavnica. M-849

HARMONIKO, 48-basno, odlično ohranjeno, prodam. Poizvedbe v knjigarni »Dobra knjiga« Murska Sobota. M-853

O P O Z O R I L O !

Opozarjam cenjeno prebivalstvo, da nisem plačnik dolgov moje bivše žene Ivane Mauko iz Čakove, oz. ne jamčim za nobeno prodajo premičnin in nepremičnin, katerih polovica je moja last. Franc Mauko, Čakova 6, p. Videm ob Ščavnici. D-823

POMURSKI VESTNIK — List izdaja in tiska Časopisno in založniško podjetje »Pomurski tisk« v Murski Soboti — List pošiljamo samo po predplačilu — Nenaročenih rokopisov ne vračamo in ne odgovarjamo zanje — Naročniški in oglasni oddelek: Murska Sobota, Kocljeva ul. 5, telefon 215 — Naročnina celoletna 600 dinarjev, polletna 300 dinarjev, za inozemstvo letna 1500 dinarjev — Tekoči račun pri NB v M. Soboti št. 606-11 1-008

Kaj ukreniti?

Letošnje vremeske razmere so bile v Pomurju za kmetijstvo zelo neugodne. Dolgotrajna in huda zima obilica padavin v prvi polovici junija ter suša v juliju in avgustu so povzročili, da so pridelki poljščin manjši kot prejšnja leta. Zima in pozni mraz je v precejšnji meri znižal pridelek žita (od lanskih 24 stotov po hektarju na letošnjih 20 stotov po hektarju v povprečju v Pomurju). Deževje v drugi polovici maja in začetku junija je onemogočilo pravočasno in hitro spravilo kvalitetnega sena, tako da je kvaliteta letošnjega sena sorazmerno slaba. Suša, ki je nastopila po tem deževju je zaustavila vegetacijo skoraj v celoti. Posledice so bile najbolj vidne v pridelku otave, ki je bil zelo minimalen oziroma ga ponekod sploh ni bilo. Občutno škodo je povzročila suša na koruzi za zrnje in silažo. Koruza vsled pomanjkanja vlage ni mogla nastaviti normalno število storžov in veliko rastlin je ostalo jalovih. Tudi pridelki ostalih poljščin so zmanjšani.

Padavine v drugi polovici avgusta in t začetku zeptembra so obudile vegetacijo, vendar škoda, ki jo je povzročila suša se ne da popraviti. Padavine v septembru otežkočajo spravilo pridelkov na travnikih.

Posledice neugodnih vremenskih prilik v Pomurju so občutno zmanjšale količino krme za živino. Da se stalež živine preko zime ne bo znatno zmanjšal, je nujno, da kmetovalci pridelke, ki so še njivah in travnikih, pospravijo kvalitetno in s čim manjšimi izgubami. Tu mislimo predvsem na spravilo koruze, otave oziroma otavača in ostalih krmnih rastlin. Za kvalitetno spravilo krme je več načinov. V teh pogojih bi bil najbolj priporočljiv način siliranje vse zelene mase. V tem primeru bi nastale najmanjše izgube ob spravilu in kmetovalci imajo za spravilo več časa in manj dela. Predvsem bi priporočali siliranje sledečih poljščin: koruzo za kisal, jalovo koruzo, koruzo s storži, ki ne bodo dozoreli, otavo oziroma otavič in lucerno ter črno deteljo. Če hočemo dobiti kvalitetno silažo, moramo posamezne poljščine med seboj mešati v pravilnem razmerju da se dopolnjujejo v hranilnem sestavu.

Pri siliranju je potrebno paziti na sledeče:

1. Poljščine, ki vsebujejo veliko škroba oziroma sladkorja lahko siliramo same (koruza, sončnice, krompir, krmni ohrovt itd.).
2. Poljščine, ki so bogate na beljakovinah, imajo pa manj sladkorja oziroma škroba, ne moremo silirati same) črna detelja, lucerna, trava in druge stročnice za krmo). Siliramo jih pomešane z rastlinami iz prve skupine ali pa z dodatkom raznih konzervansov (preparatov) za siliranje (mravljična pislina, melasa, koruzni zdrob itd.).

Rastline se lahko silirajo sveže ali pa uvele na cca 70 odst. vlage. Masa, ki jo siliramo mora biti čista, ne sme pa biti mokra. Koruzo za siliranje zrežemo na dolžino 0,5 do 1 cm z krmorezniko. Travo in deteljo režemo na dolžino 10 cm in jo mešamo z koruzo v razmerju 1:1, to je en del koruze in en del trave oziroma detelje.

Kmetovalci, ki bodo pridelali veliko krompirja lahko dodajo na 100 kg zelene krme, ki jo silirajo 10 kg opranega in sparjenega krom pirja. Taka silaža je zelo kvalitetna in primerna za pitanje govedi.

Naši kmetovalci navadno največ silirajo v stalne betonske silose. Tisti pa, ki nimajo stalnih silosov si lahko pomagajo z napravo provizoričnih silosov:

a) v obliki koritastih jam
b) narejenih iz desk in obloženih z balami slame
c) okrogli provizorični silosi, narejeni iz mrežaste žice, strešne lepenke in koruznice.

Če imamo na razpolago v bližini hleva dvignjen teren z nizko podtalno vodo in težjo zemljo, se bomo odločili za napravo koritastega provizoričnega silosa. Podrob na naprava tega silosa je opisana v zadnji številki kmečkega glasa (12. sept.). V primerih, kjer je podtalna voda visoka, se bomo odločili za provizoričen nadzemni silos. Če imamo v skednju ali v lopi dovolj velik prostor, si v enem kotu ogradimo mesto z deskami, ki jih obložimo z slamo. Na dno damo pleve ali rezanvo, nato narežemo silažo in jo sproti dobro tlačimo. Posebno dobro moramo tlačiti v stenah. Ko je silos poln, ga pokrijemo 10 cm debelo plastjo plev, nato pa z 20 cm debelim slojem ilovice, ki jo dobro stlačimo. Silos moramo večkrat pregledati in nastale razpoke zamazati. Na vrhu lahko damo plast peska, ki prepreči izsuševanje ilovice.

Lahko pa se odločimo za napravo okroglega provizoričnega silosa. Za to rabimo drogove, žično mrežo, strešno lepenko in koruznico. Najprej v obliki kroga postavimo na vsakih pol metra drogove, ki jih zakopljemo 60 cm v zemljo. Z notranje strani drogov pribijemo mrežasto, žico na njo pa pričvrstimo strešno lepenko. Tako dobimo provizoričen silos v obliki kadi. Na dno tega silosa damo 20 cm debelo plast zemlje, ki jo dobro stlačimo. Silos napolnimo in zapremo kot vsak drug silos. Da bi silos obvarovali pred mrazom ga obložimo s koruznico. Po potrebi navpično postavljene drogove podpremo.

Po štirih do petih tednih silaža dozori in jo lahko začnemo krmiti. Ko odpremo silos moramo jemati najmanj vsakokrat po 5 cm debelo plast silože po vsej površini odprtega silosa, da se nam silaža v dotiku z zrakom ne kvari. Ko pokladamo silažo, moramo redno dodajati rudninska krmila (kostanj, kostno moko, zmleti apnenec) in živinsko sol. Paziti moramo, da ne krmimo zmrznjene silaže. Če smo silažo dobro pripravili, je prijetnega osvežujočega duha in živali jo bodo rade žrle.

Kmetovalci bi morali stremeti za tem, da si vsako leto pripravijo za zimsko krmljenje čimveč kvalitetne silaže, ker je to najcenejša osnovna krma.

Ing. Šalamun
Ing. Erjavec
ZVZ M. Sobota

Premalo resno

V ponedeljek je soboška Ljudska univerza v sodelovanju z občinskim sindikalnim svetom organizirala seminar za izdelavo statutov. Seminarja so se tokrat udeležili predstavniki trgovskih in gostinskih podjetij v občini. Med udeleženci seminarja so bili člani delovnih kolektivov podjetja Potrošnik, Prekmurski magazin, Merkur in Zvezda iz M. Sobote, Ravenke in Zvezde iz Beltinec ter gostinskega podjetja Puconci. Ni pa prav, da so se seminarja udeležili le v glavnem sekretarji in računovodje teh podjetij, ne pa člani komisij za izdelavo statutov, kot so se zmenili že na prejšnjih sestankih.

Na seminarju je bila izvedena tudi anketa, iz katere je razvidno, da so v posameznih gospodarskih organizacijah premalo pripravljeni na pripravo statutov. Tako še večina komisij sploh ni pripravila niti osnutkov. Komisije so formirane v vseh gospodarskih organizacijah, ne vedo pa, kako bi pričele z delom. Večina prisotnih je bila prvič na podobnem seminarju. Torej so vsi pričakovali, da bodo, sedaj na seminarju v M. Soboti, dobili razne osnutke za te statute. V tem se kaže pravzaprav malomarnost podejtij, ki ne jemljejo statutov dovolj resno.

V soboškem dijaškem domu

Pred dnevi smo bili na krajšem obisku v dijaškem domu v Murski Soboti, kjer smo iz razgovora z upravnico doma tov Barbarič-evo izvedeli marsikaj zanimivega o domu in gojencih.

Trenutno je v obeh dijaških domovih — moškem in ženskem — 145 gojencev, prostora pa je še za 5 deklet in 7 fantov. Deklet je kar precej več in sicer v razmerju 112:43. Vsi gojenci so člani domske skupnosti, ki je precej delavna. Tako je ena njenih najvažnejših nalog, organizirati pomoč slabšim dijakom v obliki raznih krožkov oz. z individualno pomočjo izboljšati učni uspeh gojencev, ki obiskujejo soboške srednje šole. Kot svoje izvršne organe pa ima domska skupnost več različnih komisij. Tako kulturno prosvetna komisija skrbi za organizacijo raznih prireditev oziroma proslav; gospodarska komisija seznanja gojence o gospodarjenju v domu,, seznanja dijake s finančnim poslovanjem itd. Tako gojenci lahko sami ugotovijo, če je vzdrževalnina previsoka oz. na kakšen način bi jo naj zmanjšali.

Precej je delavna športna komisija, ki skrbi za športno vzgojo gojencev ter prireja razna srečanja z vrstniki izven doma. Tako jim igrišča za odbojko, rokomet in košarko zunaj doma precej koristijo, igrajo pa tudi šah in namizni tenis, kjer so doslej poželi še največ uspehov. V zimskem času telovadijo v telovadnici osnovne šole II, kjer se tudi pridno pripravljajo za meddomska srečanja, ki jih prirejajo nekateri slovenski dijaški domovi med seboj. Letos je bilo to srečanje v M. Soboti, drugo leto pa bo v Celju.

Prav tako imajo v domu tudi higiensko komisijo, ki skrbi za higieno gojencev in doma.

Domska skupnost skrbi tudi za dobre odnose med gojenci in vzgojnim osebjem, ki ga je trenutno v domu dovolj, ni pa prav, da se vsako leto vzgojitelji vsled težjih pogojev dela menjavajo. Namen domske skupnosti, ki še trenutno s svojim delom ni v polnem teku, pa naj bi bil tudi uvajanje mladih k samostojnemu upravljanju doma in v tem smislu bi naj skupnost tudi delovala in usposabljala bodoče upravljalce naše družbe.

Posebnih težav z gojenci nimajo, edino mlajše morajo navajati na red in čistočo v domu. Težave pa imajo zaradi deljenega pouka. Tako se le ob večerih lahko vsi gojenci dobijo skupaj na raznih sestankih oz. pripravah za nastope, pa še takrat jim zaradi ogleda kino-predstav in televizijskega programa primanjkuje časa. Učne ure so obvezne in sicer so po tri dopoldne in popoldne ter ena zvečer. V domu imajo urejeno tudi dežurstvo.

V domu imajo gojenci tudi svoj prostor za razvedrilo in to v dnevni oz. klubski sobi, kjer imajo televizor, radio pa tudi razne časopise in revije. V tej sobi imajo tudi razne sestanke ter prirejajo proslave in vsakih štirinajst dni tudi ples.

Pred dnevi je imela domska skupnost tudi plenum, na katerem so podali kritični pregled dela ter napravili načrte za prihodnje. Tako bodo organizirali razna predavanja za gojence — teme zanje bodo predlagali le-ti sami; vsakih 14 dni pa bodo, v kolikor se bo pokazalo potrebno, v zvezi z ideološkim področjem vzgajanja, uvedli preglede najvažnejših političnih dogodkov doma in v svetu. Sodelovati hočejo tudi v kulturnem življenju M. Sobote ter bodo poleg sodelovanja na raznih proslavah s svojimi točkami, naštudirali eno igro. Tako je kulturna komisija že pričela z delom, ostale pa bodo v kratkem. Na plenumu so izvolili tudi novi odbor skupnosti.

Nedeljske tombole v Murski Soboti se je udeležilo nad 10.000 ljudi. Glavni dobitek — milijon dinarjev, je dobil traktorist KZ Puconci Štefan Podlesek. Povedal nam je, da še nikoli ni dobil nič na tomboli in je presenečen nad dobitkom. Ves čas je štedil, ker je pred kratkim začel graditi novo hišo.

Priprave na občinski praznik v Soboti

V ponedeljek se je v Murski Soboti sestal odbor za pripravo programa ob letošnjem občinskem prazniku občine M. Sobota. Razpravljali so o podrobni tehnični in vsebinski izvedbi programa ter določili ljudi, ki bodo skrbeli za posamezne stvari. Zvedeli smo, da bo na sam dan praznika, to je 17. oktobra, svečana seja občinske skupščine, nato pa bo žalna komemoracija na soboškem pokopališču. Na predvečer praznika bo kulturna prireditev. Predvidevajo, da bodo nastopili člani gledališča iz Maribora.

Ob občinskem prazniku bodo podelili priznanja in pokale najzaslužnejšim ob delavskih športnih igrah, ki bodo zaključene v tem tednu.

Zvedeli pa smo, da ostale kulturne prireditve letos ne bodo tako v kratkih razmerjih prirejene, temveč jih bodo enakomerno razporedili pred in po prazniku, kajti dogajalo se je, da je bilo vedno premalo obiska in te prireditve niso dosegle svojega namena.

Poučne ekskurzije

Prvo ekskurzijo so dijaki Ekonomske srednje šole porabili za ogled II. Pomurskega sejma v G. Radgoni. Ogledali so si razstavne prostore, v katerih razstavljajo gospodarska podjetja iz Pomurja in drugih krajev Slovenije.

Dijaki četrtih letnikov pa so obiskovali že tradicionalni 65. zagrebški velesejem, na katerem razstavlja 43 tujih držav. Ogledali in seznanili so se s proizvodnjo različnih predmetov domače in tuje izdelave. Seznanili pa sa se tudi s poslovanjem gospodarskih organizacij, kar jim bo vsekakor koristilo pri njihovem študiju, ki temelji na gospodarski osnovi. ka

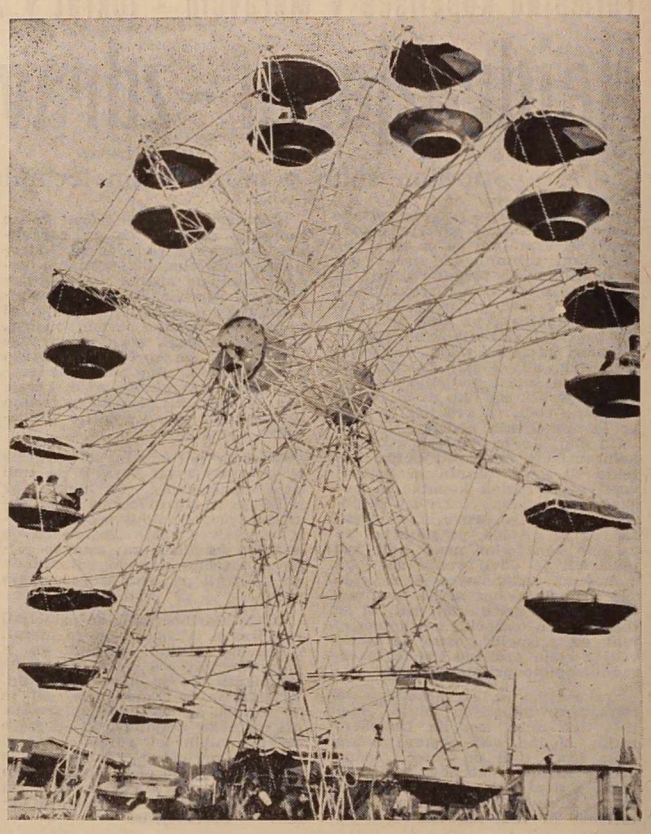

Še s Pomurskega sejma (F.: Hajdinjak)

od 56 na 380 hektarov

(Prenos s 3. strani)

ši ustvarjamo strnjene komplekse, ki niso v neposredni bližini vasi.«

Pri Bakovcih smo se še ustavili tam, kjer bodo v kratkem zrasli štirje hlevi, vsak za 200 glav goveje živine. Nič še ni takega, kar bi človeka navajalo na misel, da se bo v kratkem tu nekaj zgradilo. Le dve veliki kopici in nič drugega sta na tem mestu.

Krenili smo po poljskih poteh proti Tišini. Ustavili smo se pri križu. Pred nami teče asfaltirana cesta, na oni strani so njive s koruzo, prosom. repo, ajdo. »Sedaj bomo začeli z arondacijo tudi tu. Tista, potem pa naslednja in pa tam naprej vse površine so že naše. Arondirali bomo tam nekje do tiste koruze. Tu bo potem ustvarjen z ostalimi že arondiranimi površinami kompleks s čez 110 hektari.« Prišli smo do pravkar zgrajenega novega hleva na Tišini in se po kratkem ogledu napotili k zadružnemu domu, kjer so se zbrali ostali člani zadružnega sveta. prišli so pa tudi člani delovnega kolektiva. Razpravljati je bilo potrebno o jesenski setvi o poteku sklepanja pogodb in ostalih problemih, ki bi lahko ovirali delo pri setvi.

Š. B.

Ugodna bilanca letovanja

Delovni ljudje radgonske občine so letos lahko poceni letovali deloma v Lovrečici pri Umagu, deloma pa v Crikvenici. V Lovrečici že tretje leto upravlja in vodi svoj dom s 66 ležišči radgonska počitniška skupnost. Letos je tam letovalo nad 200 odraslih in blizu 100 otrok. Dom je iz leta v leto bolje urejen, zato je tudi odziv vsako leto večji. Razen VG Kapela in podjetja Mizarstvo Crnci so se ugodnosti letovanja poslužile vse gospodarske organizacije s področja občine.

Člani kolektiva zdravilišča Radenska Slatina pa so letos letovali v kooperaciji s podjetjem Elektrarna Soštanj, ki ima svoj počitniški dom v Crikvenici. Kolektiva zamenjujeta člane. Oddiha na morju se je v letošnji sezoni, ki traja od 1. junija in je bila zaključena 15. septembra, poslužilo iz Radenec nad 150 članov kolektiva, v zameno pa je prišlo v radensko zdravilišče nad 50 članov šoštanjskega kolektiva. Tu ne gre prezreti lepe geste zdravilišča, ki nudi svojim upokojencem in vajencem 10 dnevno bivanje na morju brezplačno. Letos se je te ugodnosti poslužilo 12 upokojencev in nekaj vajencev. Ika

RADGONA:

Novi sindikalni podružnici

Na področju občine sta bili te dni ustanovljeni dve novi sindikalni podružnici: prva pri stanovanjski skupnosti, druga pa je obnovljena podružnica Mlinskega podjetja Apače. Sindikalna podružnica stanovanjske skupnosti, v katero bodo pozneje vključeni tudi zaposleni pri zasebnih obrtnikih in gospodinjske pomočnice, zajema zaposlene pri stanovanjskem servisu in cestnem skladu.

V zvezi s prehodnim pokalom, ki ga občinski sindikalni svet podari vsako leto 29. novembra sindikalni podružnici, ki doseže najboljše množične uspehe na kulturno-prosvetnem, družbeno-ekonomskem, političnem in športnem področju, so le-te izvedle v zadnjem času v občini in izven nje več tekmovanj v streljanju, nogometu, odbojki, rokometu, namiznem tenisu in šahu. Pri tem so bile doslej najbolj aktivne sindikalne podružnice Avtoremont, postaja LM in Gradbeno podjetje iz Radgone in zdravilišča podružnica Radenska Slatina. IKA

Le kdo bo mislil na vse to...

Človekova pot vodi včasih, ob sončnih popoldnevih, tudi skozi soboški park. In recimo, da ta pot pelje proti Zdravstvenemu domu mimo otroškega igrišča. Če je vreme sončno in toplo, je na otroškem igrišču lepo število otrok, od najmanjših do onih, ki več ne bi smeli motiti igre cicibanov in najmlajših pionirjev. Pa vendar je na otroškem igrišču, za gradom v parku, bilo v teh poletnih popoldnevih živahno. Smeh deklic in dečkov na gugalnicah, »resni« pogovori mladih graditeljev v peskovnikih, vzkliki malih nadebudnežev, ko se prikažejo na izhodu predora iz betonskih cevi z opraskanimi koleni ali umazanimi hlačkami ter nenehno opozarjanje mamic in redkih očkov; – vse to se meša s soncem, peskom, prahom, drobnim kamenjem in jokom cicibančkov in oživlja ta, sicer mirni in tihi kotiček našega parka. Najmlajši prebivalci našega mesta preživijo tu nekaj prijetnih ur v spremstvu svojih staršev. Nekateri pa prihajajo sem kar sami. In lepo je gledati, tako mimogrede, ta sejem otroških želja, domiselnosti in veselja, saj je vse to združeno v brezbrižni igri, medtem ko mamice razpravljajo. In človek včasih rad prisluhne razgovorom, pa čeprav je popoldan vroč in sončen. Tako nehote si vtisneš v spomin nekatere utrinke iz takšnih razgovorov, kot je bil ta na klopeh ob otroškem igrišču.

»Tako veseli smo bili ob otvoritvi tega igrišča pred leti. Vse je bilo tako lepo, novo. In pričakovali smo, da bo vsako leto bolje. Toda... Gugalnica joka in joka. Nihče je ne »zaliva« in joka vsak dan bolj. Pa v predoru... Kaj v predoru? No, toliko blata in druge nesnage je v njem, da... Pa tudi peskovnik je skoraj »usahnil«. In tisti avto. Otroci so ga imeli tako radi. Sedaj pa je zarjavel in ta oprostite, tako čuden vonj sili izpod njega. Sicer pa... Janezek, priden bodi! Le kdo bi mislil na vse to...«

In človekova pot se nadaljuje, skozi park in mimo otroškega igrišča.

Sprehajalec

Spremenila se bo gospodarska struktura

(Prenos z 2. strani)

posebej pomembna orientacija družbenega sektorja na sodelovanje z zasebnim. Tako sodelovanje bo moralo omogočiti večje donose in s tem tudi večje tržne viške. V razvoju kmetijstva ima izredno pomembno mesto tudi razširjanje površin kmetijskih gospodarstev in zadrug.

Na takem razvoju kmetijstva temelji tudi razvoj predelovalne industrije v okviru kombinata »Pomurka«. Investicijski program kombinatov predvideva pri tovarni mesnih izdelkov razširitev klavniških kapacitet s tem, da se omogoči polno izkoriščanje že zgrajenih zmogljivosti. V tovarni mlečnega prahu predvidevajo razširitev predelave mleka z osvajanjem novih proizvodov, poleg tega pa razširitev proizvodnje jajčnega prahu in brezalkoholnih pijač. Pri obratu Agromerkur je predvidena klavnica za perutnino in sušilnica za povrtnine. Oboje je povezano z domačo surovinsko bazo. V skladu z zgraditvijo klavnice se bo tudi zmogljivost farme brojlerjev povečala od sedanjih 200.000 na 1 milijon letno. Potem je še predvidena izgradnja kafilerije za predelavo odpadlih materialov pri predelavi živine.

Poleg prehrambene industrije se tudi predvideva razširitev v ostalih industrijskih panogah. Tako bo tekstilna industrija, v kateri je najmočneje zastopana konfekcija, nadalje povečavala proizvodnjo, za kar ima vse pogoje tako na domačem tržišču kakor tudi v izvozu. Tudi proizvodnja embalaže bo razširjena. Lep razvoj se obeta elektroindustriji v sklopu »Ločilke«, ki povečuje vrednost proizvodnje od sedanjih 154 milijonov dinarjev na približno 2 milijardi. Tudi ostali industrijski obrati v svojih planih predvidevajo razširitev proizvodnje bodisi lastne ali pa s kooperacijskim sodelovanjem z drugimi podjetji.

V perspektivnem programu se ponovno predvideva proizvodnja embalažnega stekla na lastni surovinski in energetski osnovi. To narekujejo tudi sedanje tržne potrebe, ki se bodo še povečale ob pričakovanem prehodu na obvezno vstekleničenje vin. Povečuje se tudi ta proizvodnja, bo v perspektivnem planu dobila svoje mesto.

V skladu z industrijo se bodo morale razvijati tudi ostale gospodarske in negospodarske dejavnosti, katerim bo tudi v perspektivnem programu potrebno dati poudarek in mesto.

S takšnim razvojem industrije in ostalih gospodarskih vej se bo delno spremenila neugodna gospodarska struktura v naši občini. Ta orientacija gre v smeri večje udeležbe nekmetijskih dejavnosti v celotni proizvodnji. Preusmeritev v proizvodnji bo spremenila tudi socialni sestav prebivalstva, v katerem je sedaj še kmečko zastopano z 68 odstotki, kar odraža izrazito slabo razvito industrijo. Ta odnos se bo s takimi vlaganji bistveno spremenil.